

Bolig- og Planstyrelsen

att: Nina Herskind, ninher@bpst.dk
cc: Jonathan Stanek jonsta@bpst.dk

Jeres ref: sagsnr. 2022-4680

Dato: 17/8 - 2022
Side 1 af 3

J.nr. 054/1-12
MO

HØRINGSSVAR: KLIMAHENSYN OG VE-ANLÆG I PLANLÆGNINGEN

Hermed fremsendes svar på Bolig- og Planstyrelsens høring angående foreslåede ændringer i planloven med særligt fokus på klima og VE-anlæg. I dette svar vil der ikke blive kommenteret på bestemmelserne om ændringer i tilrettelæggelsen af klagenævnenes arbejde. Der vil derimod blive kommenteret på:

- at planlovens formålsbestemmelse foreslås udvidet til også at omfatte klimahensyn på linje med miljø, natur samt vækst og udvikling samt at de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn.
- at det bliver muligt at planlægge for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber.

KLIMAHENSYN I FORMÅL OG NATIONALE INTERESSER

I forslaget tilføjes klimahensyn til formålsbestemmelsen. Tilsyneladende en rimelig og tilforladelig tilføjelse. Det kan dog være svært ved at se i hvilke tilfælde den foreslåede tilføjelse vil kunne gøre en forskel. Både før og efter en vedtagelse, kan planloven danne ramme om udviklingen og planlægningen af arealanvendelsen - både i LP-direktiver, kommuneplaner og i lokalplaner. Denne arealanvendelse kan antage mange former - inklusive VE-anlæg. §1 - 1. stk nævner netop, at samfundsudviklingen skal ske på en bæredygtigt grundlag. Det må være rimeligt at læse 'bæredygtighed' i forlængelse af den såkaldte Brundtland-rapport fra 1987. Hele kapitel 7-2 angår netop problematikken vedrørende fossile brændsler vs. drivhus-effekten. Helle Tegner Ankers kommenterede planlov fra 2013 gennemgår netop flere af disse forhold s. 64-65 - herunder bl.a. henvisning til ombudsmandens udtalelse fra 2002 om det miljømæssige aspekt af etablering af vindmøller som lovligt hensyn ved varetagelse af landsplanbeføjelserne.

Det kan herudover være problematisk at udvide listen af alle de underemner ud som kan omfattes af de generelle indledningsbestemmelser, idet det så indirekte kan indikeres at der er en masse emner der *ikke* omfattes. Et princip der bl.a. kendes fra meget specifikke anvendelsesbestemmelser i lokalplaner.

Lovbemærkningen er desværre heller ikke behjælpelig med at anviser eksempler på planlægning der kun fremover vil være lovlige. Det kan være svært at se, hvad formålet med udvidelse af formålet skulle være, men omvendt gør det nok begrænset skade, bortset fra at planloven bliver stadig mere omfattende. Kunne en anden tilgang ikke være at nævne de ønskede prioriteringer fra statslig side i oversigten over de nationale interesser i kommuneplanlægningen som en særlig indsats i næstkommende kommuneplanrevision - især når klimahensyn indskrives som national interesse? Alternativt som cirkulære a la *'Cirkulære om varetagelse af de jordbrugsmæssige interesser under kommune- og lokalplanlægningen'* fra 2010. Dette ville være retningsgivende over for kommunerne på et mere direkte niveau end i en formålsbestemmelse som de færreste kommunale planlæggere i det daglige bruger tid på.

Dato: 17/8 - 2022
Side 2 af 3

J.nr. 054/1-12
MO

Mht. de nationale interesser, virker det oplagt at lade klimahensyn være et af de emner der kan betegnes som 'nationale interesser' og dermed kan gøres til genstand for styrelsens tilsyn og muligt veto. Processen med at tilføje flere emner, understreger dog netop svagheden ved at hegne statens overordnede interesser ind i kategorien 'nationale interesser' som det skete fra 2017 og frem. De mest hensigtsmæssige ville være at fjerne disse begrænsninger og gå tilbage til tilstanden før 2017 hvor disse begrænsninger ikke var til stede.

VE-ANLÆG I 'HERREGÅRSLANDSKABER'

Set på baggrund af det politiske bagtæppe, kan det virke naturligt at der nu skal sættes fart på etableringen af VE-anlæg. Klimaaftalen fra sommeren 2022 understreger netop dette. Det må ligge til grund, at der er store arealer tilhørende herregårde, der af kulturmiljø-hensyn pt. ikke kan bebygges med VE-anlæg. Det virker uforståeligt hvorfor der konstrueres en ny kategori med herregårdslandskaber, hvor der skal kunne planlægges i videre omgang end i så mange andre typer landskaber. 'Herregårdslandskaber' er ikke en kategori i plansystemet, eller en entydigt fagligt afgrænset term. Det virker, fra en landskabsarkitektonisk synsvinkel, som en arbitrær tilgang. Det må vel som alle andre anlæg i det åbne land ikke være en særkilt kategori der afgør prioriteringen og placering af VE-anlæg. Umiddelbart tilsiger en planlægningslogik at det mere bredt må komme an på:

1. Landskabsrummets og kulturmiljøets karakter, kvalitet og sårbarhed
2. VE-Anlæggets karakter og synlighed
3. Afbødende foranstaltninger

Den fysiske planlægning må altså basere sig på en faglig arkitektonisk vurdering og ikke på arbitrære kategorier. Ikke blot som en synliggørelse af konsekvenserne, men en faglig vurdering af om disse konsekvenser er rimelige.

Forslaget komplicerer plansystemet unødigt, og burde i stedet kunne håndteres ved hjælp af et 'rejsehold' som der tidligere har været etableret i styrelsesregi med vindmøller og biogasanlæg - med den fornødne landskabsarkitektoniske kompetence. Her foreslås altså ikke en mere langsommelig planlægning, men en fagligt funderet planlægning med ensartet forvaltning på tværs af kommuner. Man kan selvfølgelig sige at det er heldigt at det 'kun' er herregårdslandskaberne der skal holde for, men den fysiske planlægning skal vel netop kunne prioritere på tværs af kategorier og afveje forskelligrettede hensyn. Hvis problemet er lokal modstand, burde indsatsen vel netop sættes ind hér, med incitamenter såvel som statsligt initieret planlægning frem for at etablere en yderligere knopskydning på plansystemet.

Dato: 17/8 - 2022
Side 3 af 3

J.nr. 054/1-12
MO

FÆLLES KOMMENTAR

I øvrigt kan det undre, at det ikke er staten der er den planlæggende myndighed i dette tilfælde, som vi ser med andre større energi- og infrastruktur-projekter. VE-anlæg af væsentlig størrelse må vel i antageligvis skulle koordineres ift. den regionale og nationale energi-infrastruktur der er gældende. Burde planlægningen af VE-anlæg ikke foretages i styrelsesregi gennem f.eks. LP-direktiver og call-in af lavere planniveauer i parløb med f.eks. EnergiNET og de kommunalt ejede forsyningsselskaber? Tiden er vel netop til overordnet koordinering.

de bedste hilsner

Martin Odgaard, arkitekt, ph.d.

Lektor i by- og landskabsplanlægning

Den 18. august 2022

Til Bolig og Planstyrelsen att. Nina Herskind og Jonathan Stanek

Svar til Høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Sagsnr. 2022-4680

By og Land Danmark – *Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur* hilser velkommen, at klimahensyn bliver en del af planlovens formålsbestemmelser, og at de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn.

By og Land Danmark mener, at herregårdslandskaber og godslandskaber fortsat skal være særligt beskyttet. Det er foreningens holdning, at kulturelle landskabsværdier skal tilgodeses i planlægningen på lige fod med klima, naturværdier og økonomiske interesser.

Derfor mener foreningen, at det foreliggende forslag til ændring af Planlovens § 11, stk. 1, nr. 16 skal trækkes tilbage, da det betyder en forringelse af beskyttelsen af landskabelige bevaringsværdier for så vidt angår landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber.

Det er desuden foreningens holdning, at vurderinger ang. herregårds- og godslandskabers særlige kvaliteter bør ligge under Kulturministeriet ressort, hvor den faglige kompetence til at foretage den pågældende vurdering ligger. Med sådan en særlig vurderingsopgave, bør de nødvendige resurser være tilstede.

Det er foreningens holdning, at energilandskaber bør planlægges og koordineres på statsligt niveau. Som det fremgår af den gældende oversigt af nationale interesser i planlægningen fra 2018, er det en national interesse, at kommuneplanerne indeholder retningslinjer til sikring af større, sammenhængende landskaber, som i udgangspunktet friholder dem for større byggeri og tekniske anlæg, der slører landskabssammenhængen eller forringer muligheden for at forbedre landskaberne, jf. planlovens §11 a, stk.1, nr. 16. Dette bør fastholdes.

Foreningen mener yderligere, at de 'bedre planlægningsmæssige redskaber' kommunerne skal have, må sikre åbne, demokratiske processer, landskabelig kvalitet og langtidsholdbare løsninger, der også fungerer i fremtiden.

By og Land Danmark mener, at der skal indgå bestemmelser i planloven for reetablering af grønne arealer, når solcelleanlæggene og vindmøller nedtages.

Med venlig hilsen

Iben Bækkelund Jagd
Formand for By og Land Danmark
Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Cc: Jonathan Griffon Bøgh Stanek (JonSta@bpst.dk)
Fra: Henrik Lindved Bang (hlb@bygherreforeningen.dk)
Titel: Sagsnummer 2022-4680 - hørings svar vedr. lovforslag om ændring af planloven og to klagenævnslove
Sendt: 18-08-2022 22:32
Bilag: image001.png; image002.jpg;

Tak for anledningen til at kommentere høringsmaterialet vedr. lovforslag om ændring af planloven og to klagenævnslove.

Bygherreforeningen støtter op om lovforslagets åbning af bedre muligheder for at udbygge vedvarende energi på land i et hurtigere tempo. Dette i lyset af det presserende behov for at modvirke såvel klimaudfordringer som den aktuelle forsyningskrise foranlediget af krigen i Ukraine.

Bygherreforeningen støtter i øvrigt tiltag, som kan fremme en mere smidig og gennemskuelig sagsbehandling ifm. klager.

Jeg står til rådighed for uddybende oplysninger

Venlig hilsen

Henrik Lindved Bang
Direktør, PhD

Bygherreforeningen
BLOX, Bryghuspladsen 8
1473 København K
+45 4042 5575
hlb@bygherreforeningen.dk
www.bygherreforeningen.dk

Fra: Nina Herskind <NinHer@bpst.dk>
Sendt: 5. juli 2022 15:28
Til: Faglig Fælles Forbund 3F <3f@3f.dk>; 92grp@92grp.dk; ac@ac.dk; Info-Akademiraadet <info@akademiraadet.dk>; mail@arkitektforeningen.dk; ai@asfaltindustrien.dk; biogas@biogas.dk; bl@bl.dk; bsf@bsf.dk; info@byggesoc.dk; Info Bygherreforeningen <info@bygherreforeningen.dk>; Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug <info@baeredygtigtlandbrug.dk>; info@campingoutdoordanmark.dk; kh@co-industri.dk; cowi@cowi.com; post@cyklistforbundet.dk; jj@dfac.dk; dif@dif.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; mail@danskaffaldsforening.dk; info@blind.dk; info@dcu.dk; de@de.dk; def@entoweb.dk; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; region@rn.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; kontakt@rsyd.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk <region??sjaelland@regionsjaelland.dk>; regionh@regionh.dk <regionh@regionh.dk>; Dansk Erhverv (høring) <hoeringssager@danskerhverv.dk>; mail@danskfjernvarme.dk; formand@sheep.dk; Emballageindustrien <hoering@di.dk>; dj@journalistforbundet.dk; post@jaegerne.dk; info@kystognaturturisme.dk; metal@danskmatal.dk; info@danskmiljoteknologi.dk; ds@sejlsport.dk; ds@ds.dk; traefinfo@traefinfo.dk; danva@danva.dk; Danske Advokater <mail@danskeadvokater.dk>; info@danskeark.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@christmastree.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; info@danskemaritime.dk; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; jasv@di.dk; kontakt@dansketegl.dk; kontakt@danskeudlejere.dk; dsk@dsk.dk; dch@dch.dk; info@dds.dk; sek@fanke.dk; info@dgi.dk; dhigroup@dhigroup.com; dommerforeningen@gmail.com; info@drivkraftdanmark.dk; jrv@dtl.eu; info@ejd.dk; elretur@elretur.dk; es@es-daa.dk; pm@adv-martinelli.dk; sekr@f-camping.dk; mail@fbnet.dk; mail@finansdanmark.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; sekr@faod.dk; info@flidhavne.dk; fri@frinet.dk; fr@friluftsraadet.dk; fsr@fsr.dk; ort@gavnoe.dk; grakom@grakom.dk; info@greenpowerdenmark.dk; gi@gi.dk; info-

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Cc: Jonathan Griffon Bøgh Stanek (JonSta@bpst.dk)
Fra: Helge Birkerod Aaquist (hba@bsf.dk)
Titel: Høringssvar til forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, jeres sagsnummer 2022-4680
Sendt: 08-08-2022 13:04

Byggeskadefonden har modtaget høringsbrev med bilag vedrørende ovennævnte.

Fonden har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Helge Birkerod Aaquist

Juridisk konsulent

2215 5395 hba@bsf.dk

 BYGGESKADEFONDEN

Studivstræde 50

1554 København V

3376 2000 · bsf@bsf.dk · <https://www.bsf.dk>

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Cc: Jonathan Griffon Bøgh Stanek (JonSta@bpst.dk), Per Nylykke (pny@dif.dk)
Fra: Lasse Lyck (lly@dif.dk)
Titel: Høringssvar fra Danmarks Idrætsforbund (DIF) til forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet
Sendt: 17-08-2022 13:43

Kære Bolig- og Planstyrelsen

Tak for at give Danmarks Idrætsforbund (DIF) mulighed for at afgive høringssvar om forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævne.

I DIF bakker vi op om forligspartiernes mål om at styrke Planloven, så den i højere grad ikke står i vejen for kommunernes arbejde for klimaet. I idrætten arbejder vi selv med at udvikle klimaindsatser, og vi oplever kommunernes afgørende rolle i arbejdet. Derfor glædes vi blandt andet over tilføjelsen af klima til formålsparagraffen.

Manglende tiltag i den politiske aftale

Samtidig er vi ærgerlige over elementer, der ikke er med i den politiske aftale af 25. juni 2022. For desværre er Planloven på nuværende tidspunkt ikke et godt redskab til planlægning af mere aktive og socialt sammenhængende byer. I landets største byer er de fysiske rammer for idræt og foreningsliv markant færre i forhold til resten af Danmark, ligesom foreningsdeltagelsen generelt er lavere i byerne. Det kan få store konsekvenser for særligt børn og unges trivsel ikke at deltage i lokale foreningsfællesskaber. Der har vi i forbindelse med revideringen foreslået følgende:

1. Idræt og foreningsliv i Planlovens formålsparagraf
2. Udfold "fritidsformål" i kommuneplaner
3. Fremme af multifunktionel anvendelse
4. Øget muligheder for at stille krav til rekreative arealer

Vi håber at ordførerne, indenrigs og boligministeriets departement vil følge arbejdet med Planloven tæt og være opmærksomme på, hvordan Planloven på sigt kan blive et bedre redskab til at sikre mere aktive og socialt bæredygtige byer. Vi stiller os selvfølgelig til rådighed mhp. at udfolde de fire forslag.

Venlig hilsen

LASSE LYCK
PUBLIC AFFAIRS-KONSULENT
DIF PUBLIC AFFAIRS

IDRÆTTENS HUS
BRØNDBY STADION 20
2605 BRØNDBY
DANMARK

M 24 90 41 26
LLY@DIF.DK
WWW.DIF.DK

PRIVATLIVSPOLITIK

Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar til forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Danmarks Naturfredningsforening har med interesse læst ovenstående lovforslag.

Det glæder DN, at klima skrives ind i lovens formål og gøres til en national interesse i planlægningen. Men DN efterspørger yderligere justering af loven, hvis ændringen ikke giver hjemmel til også at varetage diverse klimahensyn i kommune- og lokalplanlægningen. Lovforslaget gør det desuden lettere at planlægge for opstilling af vindmøller og solceller i herregårdslandskaber og godslandskaber. DN anerkender behovet for opstilling af mere VE, men peger bl.a. på, at forslaget ikke medvirker til at sikre en bedre prioritering af egnede placeringer eller bedre processer for opstilling af anlæggene. DN mener, at staten bør spille en større rolle i planlægningen af VE, og at der i kommunale planforslag om VE bør stilles krav om redegørelse for landskabsudpegningerne, for at sikre offentligheden indsigt i- og mulighed for at bidrage til planlægningen. Endeligt har lovforslaget til formål at sikre et velfungerende klagesystem. I den sammenhæng peger DN særligt på, at der er behov for en konkretisering af, hvem- og på hvilket grundlag, der kan træffes beslutning om at afgrænse prøvelsen i klagesager.

DN's synspunkter og forslag er uddybet nedenfor.

Bemærkninger til at klima indsættes i planlovens formålsbestemmelse

Med lovforslaget foreslås det, at klima indsættes i planlovens formålsbestemmelse. Det fremgår af lovbemærkningerne, at det er hensigten med denne justering af loven, at det gennem planlægningen skal være muligt at forebygge udledning af drivhusgasser. Danmarks Naturfredningsforening (DN) bakker til fulde op om denne justering af lovens formål.

Det fremgår desuden af lovbemærkningerne, at der forudsættes yderligere justering af planloven, hvis kommunerne skal gives mere specifikke muligheder for at varetage klimahensyn i lokalplanlægningen. DN peger på, at det netop er gennem lokalplanlægningen, at den fysiske planlægning udmøntes. Og det må følge af justeringen af lovens formålsbestemmelse, at det er ønskeligt, at planloven medvirker til at styrke kommunernes muligheder for proaktivt at fremme klimahensyn gennem deres planlægning. Det er derfor beklageligt, hvis der med lovforslaget fortsat mangler hjemmel hertil. Det politiske ønske om at sikre at planloven kan medvirke til at forebygge udledning af drivhusgasser ses i givet fald dermed kun delvist gennemført med lovforslaget.

DN foreslår, at lovforslaget justeres således, at det sikres, at klimahensyn kan indgå specifikt som et formål i kommune- og lokalplanlægningen.

Bemærkninger til at nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn

Med lovforslaget foreslås det, at de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn. DN bakker til fulde op om denne justering af de nationale interesser.

DN bemærker, at lovens overordnede hensyn er flere og forskelligartede. Det kan derfor i en kommende vejledning eller opdateret oversigten over de nationale interesser i kommuneplanlægningen overvejes, at adresserer behovet for at balancere lovens hovedinteresser så de fungerer i et hensigtsmæssigt samspil.

De nationale interesser i planlægningen er desværre vigende, som det fremgår af den nyeste- og den forudgående politiske aftale om justering af planloven. Det er uheldigt i en tid med store nationale såvel som globale udfordringer omkring bl.a. klima, biodiversitet og energiforsyning. Disse udfordringer kalder netop på styrkede nationale interesser og et landsplanfokus, som forudsætning for at skabe retning og overblik i den fysiske udvikling på tværs af kommuner og landsdele.

DN foreslår, at Landsplanredegørelsen styrkes og således kan medvirke til at skabe det nødvendige nationale overblik over landets fysiske udvikling – nu også på klimaområdet.

Bemærkninger til planlægning for opstilling af vindmøller og solceller i herregårdslandskaber og godslandskaber

Det fremgår af lovforslaget, at kommuneplanernes udpegninger af bevaringsværdige landskaber eller større sammenhængende landskaber er en samlebetegnelse som kan omfatte arealer, der af kommunerne er karakteriseret "som f.eks. herregårdslandskaber eller godslandskaber, som kystlandskaber og fjordlandskaber (dvs. i kystnærhedszonen), som ådal m.fl." Det fremgår end videre, at områderne "kan dog være helt eller delvist overlappende, ligesom et herregårdslandskab/godslandskab f.eks. tillige kan ligge i et kystlandskab eller et fjordlandskab.... Landskabsudpegningerne omfatter cirka halvdelen af Danmarks areal. Derudover kan bl.a. herregårdslandskaber/godslandskaber være omfattet af egentlige fredninger efter naturbeskyttelsesloven enten pga. naturindholdet eller som kulturlandskaber."

Det fremgår endvidere, at det med lovforslaget er hensigten at fjerne barrierer for opsætning af vedvarende energi, hvorfor det skal være muligt at planlægge for vindmøller og solcelleanlæg i områder, der i kommuneplanen er karakteriseret som herregårdslandskaber eller godslandskaber. Og, at det derudover også skal gælde i landskaber, der ikke er karakteriseret som sådan i kommuneplanen, men som med brug af landskabskaraktermetoden kan karakteriseres som sådan.

Det fremgår af lovforslaget, at staten fortsat forpligtes til at gøre indsigelse i kystnærhedszonen eller ådale ud fra disse særlige hensyn, uanset at disse områder samtidigt kan indgå i herregårds- eller godslandskaber. Desuden skal staten fortsat gøre indsigelse, hvis der er tale om et herregårds- eller godslandskab af en særlig kvalitet.

DN peger på, at der netop med den store udbygning af vedvarende energianlæg er en voksende bekymring for bevarelsen af de danske landskabsværdier. Samtidig erkender foreningen, at der er brug for en større udbygning med vedvarende energianlæg. Og derfor glæder det DN, at det fortsat er en opgave for staten at sikre de særligt værdifulde landskabelige interesser, også for så vidt angår herregårds- og godslandskaberne.

Men DN peger på, at der savnes en nærmere faglig begrundelse for forslaget, dels i relation til behovet for areal til de enkelte VE-typer, og dels i forhold til behovet for at opstille anlæggene i de konkrete landskabskategorier. Frem for at sikre en bedre prioritering og planlægningsmæssig balance i løsningerne og en styrkelse af de inddragende processer for opstilling af VE-anlæg, ses lovforslaget i højere grad at føre til øget vilkårlighed og ringere afvejning af interesser.

DN så gerne, at staten i højere grad medvirker til at koordinere, prioritere og kortlægge placeringen af fremtidens VE-anlæg. Og at staten medvirker til at styrke de rammer og processer som bidrager til at identificere, balancere og prioritere de planlægningsmæssige hensyn, og bidrager til at styrke samspillet mellem myndigheder, lodsejere, borgere, energiselskaber og øvrige interessenter.

DN peger desuden på, at forslaget til justering af planloven om landskabsudpegninger lider af et demokratisk underskud, idet der henvises til landskabsudpegninger som ikke nødvendigvis fremgår af offentlige kommuneplaner eller anden gældende planlægning. I det omfang en kommune således ikke som en del af den offentlige kommuneplan har kortlagt herregårds- eller godslandskaberne, kan borgerne ikke orientere sig i, på hvilke arealer reglerne gælder m.v.

DN foreslår, at der med lovforslaget stilles krav om, at kommunerne i forbindelse med den kommende kommuneplanrevision skal medtage kort over herregårds- og godslandskaberne, som forudsætning for at reglerne kan tages i brug af den enkelte kommune.

DN foreslår, at der indtil kommuneplanerne er reviderede herefter, indføres et midlertidigt krav til en særlig redegørelse for udpegningen af herregårds- og godslandskaber i de kommuneplantillæg og lokalplaner som gør brug af de nye regler.

Bemærkninger til ændringer til lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Lovforslaget omfatter:

- at fuldtidsansatte kan repræsentere Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet i retssager
- at kravet om et fuldtaligt nævn i Planklagenævnet ophæves
- at der indføres krav om, at et fraværende medlem ikke må kunne have haft den afgørende stemme og

Dato: d. 18. august 2022

Til: ninher@bpst.dk, cc: jonSta@bpst.dk, sagsnummer 2022-4680, bolig- og planstyrelsen

Danmarks
Naturfredningsforening

- at planklagenævnet får mulighed for at begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over, og at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentlige forhold, hvis en klage indeholder flere klagepunkter.

DN ønsker at bemærke på forslaget om nævnenes mulighed for at begrænse sin prøvelse.

Der ses ikke at være truffet beslutning om denne lovændring i den politiske aftale som ligger til grund for lovforslaget. Det fremgår af lovbemærkningerne, at ændringerne foreslås af Erhvervsministeriet. Det er begrundet med et ønske om at genindføre en bestemmelse fra det tidligere Natur- og Miljøklagenævn, som er videreført til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, men ikke til Planklagenævnet.

Netop udøvelsen af denne mulighed for begrænsning af prøvelsen, har ført til utilfredshed blandt sagkyndige i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og en sagkyndig har som konsekvens heraf valgt at forlade nævnet. Utilfredsheden har bl.a. drejet sig om, hvem der har retten til at udøve beføjelsen, og det faglig korrekte i den konkrete vurdering af, hvilke forhold der kan anses for at være væsentlige - og dermed indgå eller fravælges i nævnets prøvelse.

DN anerkender, at der kan være behov for at reducere antallet af klagepunkter til det rimelige, i det omfang at en række af klagepunkterne på forhånd kan siges at være uvæsentlige for udfaldet af klagesagen. Omvendt må det erkendes, at der kan være forskel mellem de juridiske vurderinger og de natur-, miljø- og planfaglige/tekniske vurderinger af, hvornår et påklaget forhold kan betegnes som væsentlig.

DN anerkender, at forslaget kan medvirke til at reducere sagsbehandlingstiden som foreningen i andre sammenhænge har peget på behovet for. Men DN peger samtidig på, at erfaringer fra indskrænkning af prøvelsen af for eksempel husdyrsager tidligere har ført til, at DN har måtte indklage de samme sager flere gange. Derfor er det positivt, at det fremgår af lovbemærkningerne, at det "bør anføres i nævnets afgørelse, om den indklagede afgørelse indeholder yderligere, væsentlige mangler, så risikoen for at gentage disse mindskes".

Klagenævnene udgør borgernes og organisationernes mulighed for med relativt få omkostninger at få prøvet myndighedsafgørelser hos en uvildig instans. Samtidigt medvirker nævnenes afgørelser til at lægge linjen i lovfortolkningen. Derfor er netop den eventuelle tekniske/faglige afgrænsning af klagepunkter i en indsendt klage både af betydning for retssikkerheden og for lovfortolkningen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet består af 9 afdelinger med tilknyttede sagkyndige - ud over de juridiske medlemmer og de læge medlemmer, mens planklagenævnet er sammensat af eksperter med særlig viden om de forhold nævnet behandler - ud over formand, juridiske- og læge medlemmer. Begge nævn omfatter således sagkyndige og nævnsmedlemmer som netop har til formål at sikre og bidrage til den faglige og tekniske kvalitet i afgørelserne, som går ud over de mere simple juridiske vurderinger. Samtidig er rammerne for de sagkyndige og eksperter som er tilknyttet de to klagenævn særdeles væsentlige, både i forhold til at sikre den faglige kvalitet i afgørelserne og i forhold til den fremtidige rekruttering af kvalificerede sagkyndige og eksperter til nævnene. Det er således vigtigt, at deres ekspertise værdsættes, og at den sættes i spil i relevante sammenhænge. Og derfor peger DN på, at de sagkyndige og faglige nævnsmedlemmer bør inddrages i beslutninger om afgrænsning af prøvelsen, for at sikre den faglige/tekniske kvalitet i udøvelsen af den reducerede prøvelse.

Det bør i den sammenhæng nærmere beskrives, hvilke forhold der kan betegnes som væsentlige. Og DN peger desuden på, at der er behov for at definere hvem "nævnet" er, så det med lovforslaget tydeliggøres, hvem der har kompetencen til at træffe beslutning om, hvilke klagepunkter der skal behandles i afgørelsen.

Om begrænsning af nævnenes prøvelse fremgår det desuden af lovbemærkningerne (til nr. 2), at "nævnet kan udvise konkret tilbageholdenhed, f.eks. når 1. instansen har en særlig ekspertise eller lokalkendskab, eller når 1. instansen f.eks. en kommunalbestyrelse, har et politisk mandat, forudsat dette aspekt er relevant i henhold til det konkrete retsgrundlag". Det er dog ikke nærmere defineret hvad der forstås ved "konkret tilbageholdenhed" og omfanget af dette. Det kan med fordel uddybes nærmere, idet en kommune generelt må antages at have lokalt kendskab, og beslutninger i kommunalbestyrelsen oftest må antages at hvile på et politisk mandat.

DN foreslår, at det nærmere uddybes, hvad der forstås ved at nævnet kan udvise konkret tilbageholdenhed (jf. lovbemærkningerne til nr. 2), at det nærmere defineres hvem "nævnet" er, og at det eksemplificeres tydeligere i hvilke typer sager dette finder anvendelse.

DN foreslår, at der i lov om Planklagenævnet såvel som i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet indføres krav om, at hhv. de sagkyndige i MFKN og de faglige nævnsmedlemmer i PKN skal inddrages i beslutningen om, i hvilke klagesager prøvelsen kan afgrænses, og hvori denne afgrænsning består.

Med venlig hilsen

Dato: d. 18. august 2022

Til: ninher@bpst.dk, cc: jonSta@bpst.dk, sagsnummer 2022-4680, bolig- og planstyrelsen

Nina Larsen Saarnak, Leder for lokale sager
31193238, nis@dn.dk

18. august 2022

MOLO

DI-2022-09123

Deres sagsnr.: 2022-46480

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Nieburhs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt elektronisk til ninher@bpst.dk,
cc.: JonSta@bpst.dk

DI's høringsbidrag til høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Til Bolig- og Planstyrelsen

DI har fået materialet om forslag til ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet i høring og takker for det, idet vi hermed sender vores bemærkninger.

Lovforslaget tager udgangspunkt i "Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: Opfølgning på evaluering af planloven m.v. "af 15. juni 2022. Et væsentligt nyt punkt i aftalen er at åbne for, at klimahensyn kan inddrages i kommuneplanlægningen.

DI tilslutter sig, at der bliver gjort en indsats for en gennemsigtig proces for at etablere VE-anlæg, beskrevet som solcelleanlæg og vindmøller, der bestemt udgør en national interesse - men vi vurderer, at der skal mere til:

Den politiske aftaletekst skriver: "Aftaleparterne er enige om, at kommunerne skal have bedre muligheder for at gennemføre en planlægning, der kan mindske udledningen af klimagasser, øge modstandsdygtigheden ift. klimaforandringer samt styrke natur og bæredygtighed."

Omfattede anlægstyper og aktiviteter

DI finder, at lovforslaget desværre ikke inddrager planlægningsmæssige forhold omkring placering af PtX-anlæg samt CCS- og CCU-anlæg, "der kan mindske udledningen af klimagasser". De konkrete forslag om VE-anlæg omfatter i lovforslagsteksten kun solcelleanlæg og vindmøller. PtX-anlæg samt CCS- og CCU-anlæg bør også inddrages konkret i planlægningsrammerne, da de også er på samfundets dagsorden i forhold til placering og investeringer med formålet at reducere CO₂-indholdet i atmosfæren. Solpanelbaserede

solvarmeanlæg bør også være omfattet her, så der ikke alene er tale om rammer for solcelleanlæg til produktion af strøm. Der vil ikke være en stor forskel i den fysiske fremtræden af solpanelbaserede solvarmeanlæg i forhold til solcelleanlæg til strømproduktion. Den politiske aftale bør kunne fortolkes således, at denne type anlæg også kan etableres med samme regelsæt.

- Tilsvarende indeholder den politiske aftale i samme sætning formuleringen "kan mindske udledningen af klimagasser" som formuleringen "øge modstandsdygtigheden ift. Klimaforandringer". Derfor vil vi gerne fremhæve, at der med det fremsatte lovforslag ikke skabes balancerede rammer for den nødvendig klimaindsats, når heller ikke klimatilpassningsindsatsen omfattes.

Det er vigtigt, at både "klimatilpasning" som "klimaafbødning" i kombination adresseres. Det er væsentligt, at lovgiver i den forbindelse er opmærksom på de aktiviteter, der i øjeblikket skabes rammer for i EU's forskellige indsatser. I "Den Grønne Taksonomi" og i rapporteringsdirektiverne og genåbningspakkerne indgår "climate mitigation" og "climate adaptation" sidestillet. Dette betyder, at der de næste år med forskellig klimapolitisk og finansiell baggrund gennem disse initiativer vil blive identificeret og iværksat forskellige klimarelaterede projekter med både "mitigation"- og "adaption"-sigte. Planloven bør derfor være forberedt til at håndtere begge sider i indsatsen ligeligt, når klima indsættes i formålsparagraffen. Det vil både være private og kommunale aktører, såvel som forsyningsselskaberne, som vil have behov for opdaterede rammer for at arbejde med disse nye og påtrængende initiativer. Inden lovforslaget fremsendes til Folketinget, bør der derfor indsættes en grundig gennemgang af konsekvensen af at sætte elementet "klima" ind i lovens formålsparagraf - og dette afsnit bør også sendes i offentlig høring.

Valget af landskabstyper

Med lovforslaget stilles der forslag om, at der kan ske planlægning for at opstille vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber.

Den politiske aftale har i afsnit 1.1, fjerde "dot" en omtale af rammer for etablering af solcelleanlæg i det åbne land. Der er i aftalen tale om udarbejdelse af en bekendtgørelse og vejledninger om emnet. DI savner en redegørelse i lovforslagsdelen om at indføje klima i planlovens formålsparagraf, som skal danne fortolkningsgrundlag for en sådan bekendtgørelses formål og indhold. DI savner henvisning i lovforslaget til en præcis hjemmel i lovforslaget til at ministeren kan lade dette bekendtgørelsesarbejde udføre.

Lovforslaget udlægger rammer for, at der kan planlægges for solceller og vindmøller i landskaber, karakteriseret som herregårdslandskaber eller godslandskaber. Den politiske aftale indeholder dog ingen afgrænsning af, at planlægning for solceller og vindmøller kun kan ske i herregårds- eller godslandskaber. Der er altså med lovforslaget sket en indskrænkning i mulige opstillingsområder. Det er ikke sikkert, at dette er optimalt i forhold til målet om at fremme etablering af yderligere VE-anlæg. Dette er uheldigt.

Der er ved den foreslåede udpegning foretaget en positiv udpegning af landskabstyper til planlægning for opstilling af de omtalte VE-anlæg. Det nuværende forslag vil med sin meget restriktive positivliste med udpegning af kun én bestemt landskabstype reducere antallet af potentielle steder til etablering af VE-anlæg. Der er ikke argumenteret i lovforslaget for, hvorfor denne udpegningsmetode er valgt. Dette er problematisk, når der ikke er baggrund for den valgte metode i den politiske aftale.

Et alternativ med en opstilling af de landskabstyper og områder, hvor opstilling er uhenigtsmæssig, burde have været foretrukket. Det havde på sigt kunne give et bedre forvaltningsgrundlag for en mere dynamisk tilpasning af udlæg af arealer, der konkret kan tage hensyn til formulerede beskyttelseshensyn. Klimahensynet skal håndteres i kombination med andre hensyn efter planloven, herunder natur og bæredygtighed, som den politiske aftale også ønsker fremmet.

Udviklingshistorien for udlæg, arrondering og anvendelse af arealer i det åbne land er forskellig fra landsdel til landsdel i Danmark betinget af forskellige fremherskende ejerformer. Derfor virker en udpegning med udgangspunkt i en enkelt geografisk/historicistisk betinget landskabstype ikke fagligt begrundet i forhold til, at metoden/udpegningen skal anvendes over hele landet og i princippet kunne holdes op imod alle landskabstyper, der vil blive spurgt ind til fra kommuner og 'developere' som mulige VE-anlægsområder.

Klagesagsbehandling

Lovforslagets punkter 2.4-2.6 indeholder forslag til justering af klagesagsbehandlingen på Planklagenævnets område og om medarbejderes mulige opgave i Nævnenes Hus' medarbejderes mulige opgave. Nævnenes Hus blev oprettet i 2017 samtidig med, at lovgivningen omkring en hel række klagenævn blev omlagt.

DI skal hertil bemærke, at konstruktionen omkring klagenævnene og Nævnenes Hus trænger til en gennemgang og evaluering. Der har i perioden op til nu har været konstateret uhenigtsmæssige sagsgange og sagsbehandlingstider på flere områder i Nævnenes Hus. Dette kalder derfor på en mere omfattende gennemgang og tilpasning end den, der præsenteres i nærværende lovforslag.

Forholdet til EU-retten

Det skrives i lovforslagets punkt 8, at forslaget ikke indeholder EU-retslige aspekter. Her bør teksten i lovforslaget udvides med en bemærkning om, at planforslag efter loven skal undergå en miljøvurdering, der følger af EU-retten på dette område. Dette er i praksis ofte en væsentlig opgave i planlægningsarbejdet og bør derfor, trods alt, nævnes som et "aspekt".

Sammenfattende effekt af lovforslaget

I skemaet i punkt 10 i lovforslaget er der ikke opregnet nogen konsekvenser af lovforslaget. Det giver anledning til undren over, hvad formålet med at fremsætte lovforslaget er, hvis

det ikke har konsekvenser. Dette bør der redegøres for overfor lovgiver i det endelige lovforslag, medmindre konsekvensanalysen inden da bliver revideret med et andet resultat end det nuværende.

DI står i øvrigt gerne til rådighed for en uddybning af bemærkningerne i dette høringsbrev.

Med venlig hilsen

Morten Løber
Chefkonsulent

Bolig- og Planstyrelsen
ninher@bpst.dk
JonSta@bpst.dk

DATO: 15. august 2022
PROJEKTRNR.: 3004
SV

Ændring af planlov mm, jnr. 2022-4680

Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) takker for muligheden for at kunne afgive høringssvar. Det aktuelle udkast til lovændring er oplyst til at skulle udmønte bl.a. dele af den politiske aftale fra juni 2022, "Opfølgning på evaluering af planloven m.v."

DANVA støtter, at klimahensyn bliver indskrevet i planlovens formålsbestemmelse, ligesom vi kan bakke op om, at de nationale hensyn i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn.

Der lægges op til, at barriererne for placering af solcelleanlæg og vindmøller fjernes/reduceres. I den forbindelse vil DANVA opfordre til, at der i lovbemærkningerne og vejledningsmaterialet eksplicit synliggøres, at der ved placering af disse VE-anlæg skal prioriteres honorering af flere hensyn herunder grundvandsbeskyttelse.

Endvidere ser foreningen frem til at kunne bidrage til det kommende lovgivningsarbejde, der sætter klimatilpasning og sikring af beslutningsgrundlaget inkl. datagrundlaget i fokus.

Uddybning

Vand- og spildevandsselskabers aktiviteter har mange snitflader til planlovens område. Vi har derfor en forventning/håb om, at integrering af klimahensyn i formålsbestemmelsen også afføder opmærksomhed på forbedring af kommunernes helhedsplanlægning og dermed sikringen af den fremtidige forsyning af borgerne.

DANVA har forståelse for ministres mulighed for at fremsætte indsigelser mod forslag til en kommuneplan på grund af manglende hensyn til arealanvendelsen dedikeret til produktion af vedvarende energi fra vindmøller og solcelleanlæg. Ud fra bl.a. et synergi-perspektiv plæderer DANVA dog for, at der i forbindelse med italesættelsen af dette også eksplicit nævnes, at "arealanvendelses-indsigelsen" kan angå andre anlæg af betydning for VE-produktionen samt de fremtidige teknologier, der kan producere grøn strøm.

Tekniske anlæg af betydning for VE-produktionen kræver ofte mere plads, end umiddelbart forventet, og konkurrencen om arealer er kendt fra såvel land som by.

I forbindelse med den grønne omstilling og opfyldelse af klimahensyn vil det desuden være en oplagt mulighed, at planlægningsmyndighederne undersøger, om man kan placere vindmøller og solceller i områder, hvor det også er hensigtsmæssigt at beskytte aktuel og fremtidig indvinding af vandressource til drikkevandsformål. Det skal selvfølgelig være på betingelse af, at de tekniske anlæg ikke udgør en risiko for grundvandet. Denne synergi bør omtales i lovbemærkningerne m.m., da det vil sikre en bevidsthed om emnet, hvilket er første skridt til en aktion.

I øvrigt ser DANVA frem til at være en del af lovgivningsarbejdet, når følgende emner er på dagsordenen: Klimatilpasning, holistisk planlægning, sikring af arealer, der er nødvendige af hensyn til forsyning (bredt set) samt en optimering af beslutnings- og kortgrundlag.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

Susanne Vangsgård

DSK

Bolig- og Planstyrelsen
Nina Herskind
Sagsnummer 2022-4680
Sendt pr. mail til: NinHer@bpst.dk

Med kopi til:
Jonathan Stanek, mail: JonSta@bpst.dk

København den 17. august 2022

Høringssvar: Høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

De Samvirkende Købmænd (DSK) har modtaget ovennævnte udkast til høring, hvilket vi hermed takker for.

Overordnet set er DSK glade for, at der med en ny bred aftale formentlig er skabt ro om planloven i de kommende år. Men vi vil gerne benytte lejligheden til at beklage, at der ikke kunne skabes opbakning til det af regeringen foreslåede femårige stop for nye aflastningsområder og udvidelse af eksisterende aflastningsområder. Hvis et sådant stop kunne gennemføres, ville dette formentlig kunne bidrage til den styrkelse af byudvikling, som aftaleparterne er enige om, at der er behov for.

DSK har følgende kommentarer til udkastet til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Klimaperspektivet

DSK ser generelt positivt på, at klimahensyn inddrages ved udarbejdelse af ny lovgivning. Men det er vigtigt, at det ikke sker med den konsekvens, at andre vigtige dele af planlovens bestemmelser bliver udvandet. Dette ses blandt andet efter der i 2017 blev indsat bestemmelser om at skabe gode rammer for erhvervsudvikling og vækst. I vores optik har dette medført, at der i en række kommuner er kommet mindre vægt på det planlægningsmæssige.

Klagenævn

DSK har ingen kommentarer til de ændringer, der lægges op til i forhold til lov om Planklagenævnet, samt lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Giver ovenstående anledning til spørgsmål eller en yderligere uddybning heraf, står vi naturligvis til jeres rådighed.

Med venlig hilsen

Winni Sjølle Freund-Poulsen
Juridisk og politisk chefkonsulent

**EJENDOM
DANMARK**

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

15. august 2022

J.nr. 2022-4680

PA-chef, cand. scient. pol.
Jan Ellebye
+45 2033 3876
je@ejd.dk

Bemærkninger til høring over forslag til ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet

EjendomDanmark takker for muligheden for at give kommentarer til forslaget om ændring af planloven og de to klagenævnslove.

Nedenfor findes først vore generelle bemærkninger til lovforslaget, hvorefter følger en række mere specifikke bemærkninger til forslagets enkelte dele.

Overordnede bemærkninger til meddelelsen

EjendomDanmark skal indledende påpege følgende generelle forhold, der er relevante at overveje i relation til forslaget:

Opstilling af energiindustrielle anlæg i det åbne land bør overvejes nøjere
Energiproduktionen i Danmark er under forandring i grøn retning, og derfor ønsker man politisk at øge andelen af vedvarende energi. EjendomDanmark har stor sympati for dette mål.

Opstilling af større, energiindustrielle anlæg i det åbne land har dog en omkostning i form af en forandring af landskabet og dets kulturelle værdi, ligesom det kan have en direkte effekt på ejendomsværdierne. Derfor bør opstilling af sådanne anlæg altid overvejes nøje, så balancen rammes rigtigt, og planreguleringen bør sikre, at denne balance overvejes nøje og findes i de konkrete tilfælde, hvor kommunerne ønsker at planlægge for opstilling af energiindustrielle anlæg. Det er ikke sikkert, at denne balance sikres fuldkommen med forslaget, som det foreligger.

Solanlæg på bygninger bør fremmes i stedet

Vi ved, at der i Danmark er gode muligheder for opstilling af solanlæg på bygninger, uden at dette skaber samme problemstillinger og modsatrettede hensyn som opstilling af energiindustrielle anlæg i det åbne land. Ofte vil solanlæg på større bygninger og erhvervsbygninger f.eks. have en positiv indvirkning på ejendomsværdien og begrænset effekt på den kulturelle eller

æstetiske vurdering af bygningen. Derfor synes det en smule bemærkelsesværdigt, at man ikke har valgt at prioritere at gøre det lettere at opføre sådanne anlæg.

EjendomDanmark skal derfor anbefale, at Bolig- og Planstyrelsen og Energi- styrelsen indleder en dialog om at revidere reglerne for opstilling af solanlæg på bygning - herunder også lejelovens og energireguleringens regler herom - med det formål at fremme opstillingen af slige anlæg.

Indskrænkning af behandlingen er klager betænkelig

EjendomDanmark finder det bedrøveligt og unødvendigt at indskrænke Planklagenævnets prøvelse af sager, også selvom Erhvervsministeriet betragter det som en præcisering.

Når en borger eller virksomhed klager, bør hele klagen selvsagt prøves - ikke kun de dele, som klagenævnet selv anser som "væsentlige". Alt andet er en reel underminering af borgernes klageret, hvilket grundlæggende er stærkt betænkeligt.

Der synes desuden heller ikke at være eksplicit politisk baggrund for denne indskrænkning af Planklagenævnets prøvelser; i lovforslaget er i det alene begrundet i Erhvervsministeriets ønske om at tilbageføre retstilstanden.

EjendomDanmark skal derfor anbefale, at denne del af forslaget udgår.

Bemærkninger til forslagets enkelte dele

EjendomDanmark har følgende mere tekstnære kommentarer til forslaget:

Opstilling af vindmøller og solceller i herregårdslandskaber

Bolig- og Planstyrelsen foreslår, at der skal indføres mulighed for "planlægning for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber" (§ 1, nr. 3, om ændring af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 16), og ministeriet bemærker hertil, at der generelt ikke kan gøres indsigelser mod dette, men at Indenrigs- og Boligministeren "efter omstændighederne" vil kunne gøre indsigelse mod både kommune- og lokalplanforslag, "hvis pågældende område kan karakteriseres som et herregårdslandskab eller godslandskab af en særlig kvalitet" (side 8, bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 3, om ændring af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 16).

EjendomDanmark vurderer, at denne mulighed vil medføre opstilling af flere energiindustrielle anlæg i ellers bevaringsværdige landskaber, hvilket i sig selv kan bidrage til en løsning af energiudfordringerne. Det ville dog skabe en større gennemsigthed og mindske udfordringer, hvis Indenrigs- og

Boligministerens indsigelsesmulighed præciserer, hvad der forstås med hensyn til landskaber "af særlig kvalitet".

- EjendomDanmark skal derfor anbefale, at man uddyber beskrivelsen af hvad, der menes med "landskaber af særlig kvalitet" og i den forbindelse opstiller en række klarere kriterier for kommunernes mulighederne for planlægning af opstilling af energiindustrielle anlæg i det åbne land.

Trykfejl i datoangivelse

Bolig- og Planstyrelsen foreslår, at Planklagenævnet skal gives mulighed for at begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over og henviser i den forbindelse til "§ 11 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. lov nr. 1715 af 27. december 2016" (side 21, bemærkningerne til forslaget § 2, nr. 2, om ændring af lov om planklagenævnet § 4 a).

EjendomDanmark vurderer, at der er tale om en trykfejl, når der skrives "2016".

- EjendomDanmark anbefaler, at trykfejlen rettes, så der henvises til "§ 11 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. lov nr. 1715 af 27. december 2016".

I EjendomDanmark håber vi, at disse kommentarer kan bruges af XXXministeriet til at kvalitetssikre bekendtgørelsen yderligere, og i dette arbejde står EjendomDanmark naturligvis til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

Jan Ellebye
PA-chef

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Cc: Jonathan Griffon Bøgh Stanek (JonSta@bpst.dk), Erhvervsflyvningens Sammenslutning (es@es-daa.dk)
Fra: Erhvervsflyvningens Sammenslutning (es@es-daa.dk)
Titel: Høring af lovforslag om ændring af planloven og to klagenævnslove sagsnr. 2022-4680: ES 223-22.
Sendt: 02-08-2022 14:13

ES 223-22

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. ES har ikke bemærkninger til lovforslagene.

Med venlig hilsen / Best Regards

Dan Banja

Oberstløjtnant / Lt. Colonel

Generalsekretær / Secretary-General

Vice chair ECOGAS & Member of GA.COM & CAS.COM

Blålersvej 51

DK-2990 Nivå

Mobil: +45 2480 2256

www.es-daa.dk

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

 Only print this e-mail if necessary.

Bolig- og Planstyrelsen

Att:

FAB – Foreningen af
Byplanlæggere
Dronningensgade 2, 4. sal
1420 København K

Tlf. 60 11 42 75

post@fabnet.dk

Høringssvar til udkast til Forslag til Lov om ændring af Lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

15-08-2022

FAB – Foreningen af Byplanlæggere har følgende bemærkninger til udkastet til lovændringer og tilhørende lovbemærkninger.

Klimaet i formålsbestemmelsen

FAB er meget tilfredse med, at *klimaet* nu indføres i planlovens formålsbestemmelse. Det har længe været efterspurgt og er meget meningsfyldt for det fremadrettede arbejde med fysisk planlægning og den iboende udvikling af vores samfund. Indledningsvist kan det dog konstateres, at vi 'kun' får mulighed for at bruge klima som argumentation for diverse krav og tiltag i planlægningen og ikke får umiddelbare værktøjer til f.eks. at kræve bæredygtige materialer osv. da hverken kommune- eller lokalplankataloget udvides. Det er foreningens håb, at der vil blive arbejdet intenst videre med afdækning af mulighedsrummet for udvidelse af kommunernes beføjelser til at kræve højere grad af bæredygtighed på flere parametre for at imødegå klimaforandringer og degeneration af naturen.

Henset til de markante udfordringer vi som land og del af verdenssamfundet står overfor vil vi gerne understrege nødvendigheden af statslige udmeldinger om klimarelaterede emner i planlægningen, da der er behov for helhedsbetragtninger på de her områder. I og med, at landsplanredegørelsen jf. aftale om opfølgning på evaluering af planloven mv. af 15. juni 2022 nu helt droppes – og ud fra et planfagligt perspektiv ikke har fungeret i en meget lang årrække, bliver de nationale interesser i planlægning så meget desto vigtigere for på en eller anden måde at sikre en helhedsbetragtning i et lille land, der arealmæssigt svarer til regioner i andre lande. En helhed der ikke opnås ved, at 98 forskellige kommunalbestyrelser vedtager egne kommuneplaner uafhængigt af hinanden uden krav om samarbejde. Som faglig organisation vil vi pege på at fx det pålagte tværkommunale arbejde med Grønt Danmarkskort for et par år siden mange steder resulterede i gode resultater til gavn for naturnetværket. Vi er bevidste om at spørgsmålet om kommunal selvbestemmelse er politisk. Fagligt set vil en helhedsbetragtning på f.eks. en planlægning for og udbygning af solenergi set i forhold til eksisterende og kommende el-net være mest rationelt, uagtet kommunegrænsernes placering – både økonomisk og klimamæssigt.

VE-anlæg i herregårds- og godslandskaber

FAB er grundlæggende positivt indstillede overfor, at det skal være nemmere at planlægge for VE anlæg. Men ikke nødvendigvis i, hvad det er der er problemet i den forbindelse. Det skal være tydeligere, hvor der kan og ikke kan opnås lov til opstilling af VE anlæg, og hvornår de nationale interesser 'træder i kraft'. Det er ikke umiddelbart vores opfattelse, at det bliver klarere for kommunerne, hvor der kan opstilles VE anlæg og hvor der ikke kan. Der vil fortsat være behov for dialog

med f.eks. miljøstyrelsen om hvornår noget er særligt eller ej. Så er det en reel ændring af loven eller en indskrivning af praksis i loven? Det bliver meget flyvsk med 'særlige herregårds- og godslandskaber' – med forbehold for at udpegning af bevaringsværdige landskaber er sket på forskellig vis og detaljeringsgrad, så er der vel som hovedregel ikke udpeget bevaringsværdige herregårdslandskaber som IKKE er særlige. Der er til gengæld en del herregårdslandskaber, der ikke er udpeget, fordi de ikke er særlige. Hvis det ikke er et særligt herregårdslandskab (fx allerede påvirket af tekniske anlæg) og et solcelleanlæg derfor ikke kompromitterer bevaringsinteresserne, så har Miljøstyrelsen heller ikke modsat sig etableringen af det indtil nu. Det virker samlet uklart hvad man vil opnå, som er anderledes fra den nuværende praksis.

Foreningens medlemmer rundt omkring i kommunerne oplever, at der kommer mange ansøgere fra store lodsejere i form af ansøgninger fra virksomheder, der opstiller solcelleparker. Direkte adspurgt udtaler nogle af disse virksomheder, at grunden til at det især er her ansøgningerne kommer fra, er at så skal de kun forhandle med én lodsejer – og det er nemmere. Det er til at forstå. Omvendt er det også et fagligt set svagt argument for, at der skal planlægges på f.eks. bevaringsværdige landskabsarealer, hvis der ved siden af ligger velegnede ubeskyttede arealer, men der er 5 ejere.

Vi er er tilhængere af, at omstillingen til VE skal gå hurtigst muligt. Men vi har som samfund også passet på de her landskaber i mange årtier, fordi vi mener de udgør en værdi for os som lever i Danmark og skal give landet videre til de næste generationer. Det kan derfor synes overilet, at man bare vil springe over hvor gærdet er lavest i form af lodsejerforhandlinger. Hvis man fra Statens side meldte klart ud, hvor der kan være VE anlæg og hvor der ikke kan, så vil solcelleopstillerne rette blikket mod de arealer, som er mulige. Herregårdslandskaberne er tillige ofte rige på oplevelser - både visuelle og naturmæssige, og de udgør en rekreativ værdi for de omkringliggende lokalsamfund. Især ved store solcelleparker afskæres disse borgere fremadrettet for de rekreative værdier, de har bosat sig i tilknytning til, idet parkerne indhegnes og færdsel gennem meget store områder ofte hindres eller omgives af solceller. Det ses ikke i høringsmaterialet, at der er tænkt på disse aspekter.

Det angives at 50% af landet er udlagt med bevaringsinteresser, men det virker usandsynligt at 50% af landet skal dækkes af solceller og/eller vindmøller. Der er altså i langt det meste af Danmark rigeligt plads til VE anlæg uden for beskyttede arealer. Det vil være mere klar tale og direkte anvendelige vilkår at lave helt klare linjer for, hvor anlæggene IKKE må være, og på den måde også tilskynde kommunerne til at arbejde i at få præciseret og ryddet op i udpegningerne (i det omfang det er nødvendigt).

Høringsmaterialet berører ikke det faktum, at alle de her VE projekter skal miljøvurderes. I en miljøvurdering skal alternative muligheder belyses. Fra et fagligt synspunkt kan det være meget svært at få øje på, at man kan lave en miljøvurdering, der konkluderer, at der ikke er mulighed for at placere VE anlæg andre steder end i bevaringsværdige landskaber. Det skal dog siges, at det kan gøre sig gældende i hovedstadsområdet, hvor pladsen er mere begrænset. Hvis lovændringens formål er at sikre, at ALLE kommuner kan opstille VE anlæg, så bliver det fagligt set 'laveste fællesnævner' der skal trækkes ned over alle kommunerne.

Det virker som om, at lovforslagets hensigt er at give mulighed for, at de store jordejere kan etablere solcelle-anlæg, så der hurtigt kommer store anlæg op. Men de fleste store jordejere ejer også masser af arealer, der ikke er omfattet af beskyttelsesinteresser. Hvorfor ikke i stedet udspecificere at man gerne ser store anlæg, men at de SKAL placeres uden for bevaringsværdige landskaber, så

kommunerne ikke skal bokse med endeløse afvejninger af hensyn, som trækker processerne i langdrag.

Planklagenævnet

FAB vil benytte lejligheden til at kommentere på den nuværende situation omkring Planklagenævnet. Det har længe været et mål at nedbringe sagsbehandlingstiderne, og det kan vi kun bakke op om. Vi kan dog konstatere, at en del af effektiviseringen er gået ud over kvaliteten af afgørelserne, forstået på den måde, at de ofte kan være svære at forstå fordi argumentation og historik udelades. Dette er en væsentlig ændring fra tidligere praksis, hvor kommunerne kunne drage erfaring af afgørelser baseret på argumentationsrækken i afgørelser. Det er ofte svært i mange af de nyere afgørelser. Herudover bliver der truffet en hel del afgørelser, der 'overrasker'. Og her henvises ikke kun til afgørelser, hvor der har været stemt om udfaldet af en sag, men også formandsafgørelser, som synes at være i direkte modstrid med hidtidig praksis. Når argumentationen så mangler, og afgørelsen ikke forholder sig til tidligere afgørelser og praksis eller endda også tidligere PKO'er så efterlades embedsværket et sted, hvor man faktisk ikke ved, hvad der er praksis, og hvordan loven skal tolkes og administreres. Det er ikke hensigtsmæssigt og befordrende for den smidige sagsbehandling. Som planlæggere skal vi administrere og vejlede politikerne i overensstemmelse med nævnspraksis, men når praksis er uforståelig eller stritter i flere retninger bliver det en meget svær disciplin.

Den foreslåede ændring om kun at prøve, det der klages over, vil ikke bidrage til en forbedret situation. Mange der klager kender ikke til den lovgivning, der ligger til grund for det fulde sagsbillede. Hvis en klager vælger at klage over aspekt A og så taber fordi, det egentlig ikke præcis er det der er udfordringen, men aspekt B i forhold til det borgeren er i mod. Det kan mange lægfolk ofte ikke gennemskue og konsekvensen vil ofte være, at man taber fordi man ikke kender lovkomplekset. Hidtil har det ikke været nødvendigt for en borger at indhente juridisk bistand for at klage. Det kan blive konsekvensen af det foreslåede. Og det stiller så borgeren juridisk dårligere og favoriserer den ressourcestærke part i en sag.

Oplistede konsekvenser

Under *Miljø- og Naturmæssige konsekvenser* er der anført positive konsekvenser for miljø og natur. Men det er uklart hvordan – indtil videre er der ikke noget der tyder på at fx solcelleanlæg medfører en positiv indvirkning på fx naturen – her er virkningen måske i bedste fald neutral. Da der i høj grad vil være tale om landskabsmæssige konsekvenser i denne sammenhæng og disse ikke vurderes andet steds bør dette belyses her.

I det sammenfattende skema står der 'ingen' overalt – hverken positive eller negative konsekvenser – det giver ingen mening.

Yderligere kommentarer ifht. det foreslåede

1. FAB anbefaler, at muligheden for at stille krav til solceller på tage i fx industrikvarterer og på store landbrugsbygninger overvejes nøje. I lighed med Mastelovens gæsteprincip, kunne tagflader indgå som produktionsarealer for EL, med fokus på de strategiske placeringer hvor der er adgang til el-nettet, uden at

der skal anlægges nye transformerstationer mv., som umiddelbart lader til at kunne danne prop i forøgelsen af VE levering til forbrugerne.

2. FAB peger på et behov for at fx Energistyrelsen udarbejder planlægning, der viser kommunerne, hvor der med fordel kan kobles op til nettet, så de lavt-hængende frugter i forhold til EL produktionen bliver startet først – altså at kommunerne først planlægger for de anlæg, der nemt og hurtigt kan kobles til det eksisterende el-net, i stedet for at lave planlægning efter 'først-til-mølle' anlæg, der forudsætter en masse anden afledt planlægning og anlægsarbejde.

3. På hvilken baggrund vil Staten lave vurderingerne af om ny planlægning forhindrer fremtidig VE-planlægning/anlæg? Der er ikke krav til, at kommuner skal udpege arealer til VE-anlæg udover vindmøller og heller ikke til indholdet af disse udlæg. Så hvordan vil man foretage en vurdering i iff. solenergi og andre fremtidige VE teknologier?

FAB som høringspart

FAB har ikke modtaget høringsmaterialet og er ikke oplyst som høringspart på høringslisten. Det undrer os meget. Vi har været høringspart på planlovsrelaterede lovændringer mv. i en lang årrække og har ikke modtaget nogen oplysning om hvorfor det ikke gør sig gældende nu. Det kan være en fejl, men hvis der er tale om en bevidst fravalg vil vi gerne modtage argumentation for dette. Og i så fald stiller vi os meget undrende overfor, at den faggruppe, som mere end nogen andre arbejder med planloven hver dag, ikke er høringsberettiget.

Endvidere har vi noteret os, at der i forlængelse af den indgåede klimaaftale nedsættes et tværministerielt udvalg, der skal arbejde med at afdække erfaringer og muligheder for helhedsorienteret kommunal planlægning i det åbne land. Det er glædeligt, men vi kan konstatere, at FAB ikke nævnes som potentiel deltager i dette udvalg. Det er beklageligt og betænkeligt, at dem der hver dag arbejder med lovens paragraffer i praksis ikke inddrages.

Venlig hilsen

FAB - Foreningen af Byplanlæggere

Høringsvar vedrørende ændring af planloven

Udkast af 5. juli 2022, Forslag til Lov om ændring af lov om Planklagenævnet, og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Dansk Center for Herregårdsforskning støtter som udgangspunkt op om at sikre energiforsyning og varetage klimahensyn. Men vi er bekymrede for grundlæggende elementer af det fremsatte forslag til ændring af planloven, herunder særligt, at alle tidligere procedurer for at beskytte bevaringsværdige herregårdslandskaber og godslandskaber ophæves, når det kommer til etablering af solcelleanlæg og vindmølleparker.

Herregårdslandskabet

Herregårds- og godslandskaber knytter sig, som navnet antyder, til godser og herregårde. De store, imponerende hovedbygninger, avlsanlæg, alléer og prydhaver udgør et naturligt centrum, men de er blot enkelte elementer blandt mange flere i den større helhed. De udstrakte herregårdslandskaber er kendetegnet ved særlige karakteristika som åbne vidder af agerjord og engdrag i vekslende samspil med skovbryn, stensatte diger og enkeltstående træer. Disse landskaber er en betydelig del af vores nationale kulturarv. De fortæller historien om landområdernes produktion gennem tiden, om herremænd og fæstebonde, om infrastruktur og tidlig industri, om herskab og ikke mindst arbejderhistorie på landet. Hvis vi gennem det fremsatte ændringsforslag giver frit køb på herregårdslandskaberne, udvisker vi de store, sammenhængende enheder, som binder det danske kulturlandskab sammen, og vi mister en direkte kontakt til den fortid, hvor størstedelen af den danske befolkning boede på landet, og som har fundamental betydning for Danmarkshistorien.

Ændringsforslagets essens

Det mest markante element af det fremsatte ændringsforslag er, at alle tidligere muligheder for at bremse byggeprojekter i bevaringsværdige herregårdslandskaber fjernes, når det kommer til anlæg, som producerer vedvarende energi. Det sker gennem følgende tilføjelse til § 11 a, stk. 1, nr. 16: ”dog med mulighed for planlægning for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber og godslandskaber”.

Eneste mulighed for indvending vil efterfølgende være, at ”Indenrigs- og boligministeren vil kunne gøre indsigelse, hvis der er tale om et herregårdslandskab af en særlig kvalitet. Det vil i sådanne tilfælde være indenrigs- og boligministerens kompetence at afveje den nationale interesse i bevarelse af et særligt herregårdslandskab over for den nationale interesse i udbygning af vedvarende energi.” Se udkastet side 4.

Problemstillinger

Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Dansk Center for Herregårdsforskning ser to fundamentale problematikker i dette forslag.

For det første opfatter vi det som både uforståeligt og foruroligende, at netop gods- og herregårdslandskabet skal trækkes frem som de eneste mulige undtagelser fra beskyttelsesreglerne af de danske bevaringsværdige landskaber, og frygter at denne eksplicitte undtagelse vil komme til at fremstå som en direkte opfordring. Denne undren forstærkes af, at Planloven ikke hidtil har

GAMMEL ESTRUP
DANMARKS HERREGÅRDSMUSEUM
THE DANISH MANOR & ESTATE MUSEUM

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
post@gammelestrup.dk
www.gammelestrup.dk

Protector:
Hans Kongelige Højhed
Prins Joachim

16 aug 22
KST/kh

nævnt gods- eller herregårdslandskaber eksplicit, men blot stillet krav om at kommunalplanerne rummer retningslinjer for bevaringen af landskabsværdier. Kommunalplanerne anvender da også i meget varierende grad denne terminologi i deres landskabsbevaring og kommunalplaner. Der er altså ikke tale om en bestemt defineret standardterm, hvorfor det for os at se virker besynderligt, at den nu skal skrives ind i loven med fare for et ensidigt fokus på disse landskaber i udbygningen af vedvarende energi i Danmark.

For det andet vil lovændringen bevirke, at det ikke længere er muligt at gøre indsigelser mod opsætning af vindmøller og solcelleanlæg i gods- eller herregårdslandskaber med henvisningen til planloven. Tilbage er kun indenrigs- og boligministerens mulighed for at trække i håndbremsen, hvis der er tale om et gods- eller herregårdslandskabet af en særlig kvalitet. Der er imidlertid ikke angivet retningslinjer for, hvilket grundlag ministerens vurdering skal træffes på. Vi frygter, at ministerens vurderinger alene kommer til at bero på de uensartede betragtninger i kommunalplanerne uden kulturfaglig vurdering af herregårdslandskabernes bevaringsværdi.

Løsningsforslag

Som udgangspunkt foreslår Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Dansk Center for Herregårdsforskning, at ændringsforslaget forkastes med henblik på at bevare de danske herregårds- og godslandskaber.

Som minimum foreslår vi, at termerne "herregårdslandskaber" og "godslandskaber" skrives ud af forslaget, så en bestemt form for kulturmiljø ikke kategorisk rangeres under andre. Vi foreslår i stedet, at der lægges op til individuelle vurderinger af de beskyttede områders bevaringsværdi uden prædetermineret byggetilladelse og specifikt fokus på herregårds- og godslandskaber.

For det andet foreslår vi, at undtagelsen for herregårds- og godslandskaber tilføjes krav om individuel fagvurdering, og at der indskrives en fast procedure for faglig vurdering i forbindelse med Indenrigs- og boligministerens mulighed for at gøre indsigelse. I den sammenhæng peger vi på Slots- og Kulturstyrelsen eller Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Dansk Center for Herregårdsforskning som åbenlyse muligheder.

Følgende forslag forhindrer ikke det gode initiativ bag ændringsforslaget, men lægger op til, at der tænkes i andre baner end bevaringsværdige herregårds- og godslandskaber, når det kommer til solcelleanlæg og vindmølleparker. Vi har i Danmark et fælles ansvar for at sikre klima og energiforsyning, men vi har også ansvar for at forvalte vores kulturarv på en bæredygtig måde, så den ligeledes er tilgængelig for fremtidige generationer.

De bedste hilsner fra
Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum og Dansk Center for Herregårdsforskning

Kasper Steinfeldt Tipsmark
Museumsdirektør og bestyrelsesformand

Bolig- og planstyrelsen

Att: NinHer@bpst.dk og
JonSta@bpst.dk

GAVNØ GODSKONTOR
Gavnø 2 • 4700 Næstved

Telefon: +45 55 700 200
Telefax: +45 55 700 101

www.gavnoe.dk
godskontor@gavnoe.dk

15. august 2022 / Sagsnr. 2022-4680

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Gavnø Gods takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til det fremsendte lovforslag og har følgende bemærkninger.

Med lovforslaget foreslås det, at planlovens formålsbestemmelse udvides til at omfatte klimahensyn, og at de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn.

Selvom lovforslaget lægger op til, at der skal sikres bedre rammer for en markant udbygning af solenergi og landvind, kan det skabe unødigt usikkerhed og være en væsentlig hindring, hvis det ikke samtidig præciseres og sikres, at kommunerne i deres planlægning får mulighed for at varetage klimahensynet for solenergi og landvind på et ensartet grundlag.

1. Hensynet til klima – ikke ensartet administrativ praksis for landvind og solenergi

Lovforslaget lægger op til, at hensynet til klima skal inddrages i kommuneplanlægningen for solenergi og landvind på lige fod med miljø, natur samt vækst og udvikling.

Efter administrativ praksis er der en generel funktionel begrundelse for opstilling af vindmøller i kystnærhedszonen, hvor vindforholdene er mere velegnede end længere inde i landet. Efter administrativ praksis er der derimod ikke en generel funktionel begrundelse for opstilling af solceller i kystnærhedszonen, selvom en god adgang til naturressourcen (her solindstråling) er tillagt betydning som et sagligt, funktionelt, hensyn, i sager behandlet af Planklagenævnet og Natur- og Miljøklagenævnet, samt administrativt tillagt særlig vægt som et vigtigt kriterium i en række af endeligt vedtaget lokalplaner landet over.

For at sikre hensigten med lovforslaget om at give bedre rammer for en markant udbygning af solenergi og landvind, er det nødvendigt at præcisere, at hensynet til klima skal varetages på et ensartet grundlag. Det er helt centralt, at det sikres, at kommunerne i deres planlægning får

mulighed for at varetage klimahensyn ensartet for solenergi og landvind for at undgå forskelsbehandling i ens lignende sager og unødigt usikkerhed, som praksis i dag bærer præg af.

2. Vedvarende energi – planlægningsmæssig begrundelse

Forsyning med vedvarende energi anses i dag for at være et sagligt, planlægningsmæssigt hensyn, som kommunerne kan varetage efter planloven, jf. § 5 b, stk. 1, nr. 1, og udgør dermed en *særlig planlægningsmæssig begrundelse*.

Dette illustreres af Planklagenævnets afgørelse 18/07235 af 22. maj 2019 vedrørende Svendborg Kommunes endelige vedtagelse af en lokalplan. Afgørelsen omhandlede en lokalplan, som muliggjorde etableringen af et større solcelleanlæg i kystnærhedszonen. Af nævnets begrundelse fremgår det:

“Et enstemmigt nævn finder, at Svendborg Kommune har godtgjort, at der er den fornødne særlige planlægningsmæssige begrundelse for kystnær placering. Nævnet har lagt vægt på, at formålet med anlægget er forsyning med vedvarende energi, hvilket nævnet finder er et sagligt planlægningsmæssigt hensyn, som kommunerne kan varetage efter planloven.” (understreget her).

3. Vedvarende energi – funktionel begrundelse

3.1 Bygningsreglementet (BR18)

Den centrale betydning af solindstråling for et solcelleanlæg er beskrevet i Bygningsreglementet (BR18) i afsnittet om Energiforbrug (§250 - §298), Vejledning om funktionsafprøvning. Det fremgår af punkt 6.2, at:

“Der skal gennemføres en måling af energien eller strømmen, der produceres fra solcellerne. Denne måling skal sammen med en måling af solindstrålingen på solcellerne sandsynliggøre, at solcelleanlægget har den forudsatte energimæssige ydeevne inklusive systemvirkningsgraden.” (understreget her).

Hensynet til solindstrålingsniveauet er således et *sagligt, funktionelt, hensyn*.

3.2 Forarbejderne (lovforslag nr. 191 af 4. februar 1994)

Af forarbejderne (lovforslag nr. 191 af 4. februar 1994) til planlovens § 5b, stk. 1, nr. 1, der ikke er udtømmende, fremgår det (side 12), at:

“Som eksempler på funktionelle begrundelser kan nævnes: Anlæg, som har behov for kystnær placering af hensyn til søværts transport, udøvelse af fiskerierhvervet, kølevand, vindforhold og lign.” (understreget her).

3.3 Natur- og Miljøklagenævnet

Adgangen til høj solindstråling er afgørende for valget af placering til solcelleanlæg. Afhængigheden af god adgang til naturressourcen (her solindstråling) for anlæg til vedvarende energi, understøttes af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse (NMK-34-00023) af 30. maj 2011, som omhandlede etableringen af vindmøller. Det fremgår af begrundelsen, at:

"Efter det tidligere Naturklagenævns praksis udgør bl.a. vindressourcerne en sådan planlægningsmæssig og funktionel begrundelse. (...) Der er her lagt vægt på, at der efter det oplyste er gode vindforhold i området."

Indstrålingsniveau er endvidere brugbart til at illustrere behovet for en kystnær beliggenhed, hvilket der lægges stor vægt på ved behandlingen af sager om anlæg i kystnærhedszonen.

3.4 Kystvejledningen

Det anføres således i Kystvejledningens side 14, at:

"Anlæg der ikke kan lokaliseres i byerne, kan med en særlig funktionel begrundelse lokaliseres i landzone. Det kan være anlæg, der af miljømæssige årsager er uhensigtsmæssige i bysammenhæng, eller anlæg der har behov for søværts transport, tilknytning til særlige ressourcer m.v." (understreget her).

Også i andre dele af landet har kommunerne inddraget solindstråling og solintensitet som et vigtigt kriterium i deres vurdering af områder til brug for solcelleanlæg.

3.5 Endeligt vedtaget lokalplaner

Dette har bl.a. været tilfældet ved lokalplaner for solcelleanlæg etableret i kystnærhedszoner i Kalundborg Kommune (Lokalplan 561), Lolland Kommune (Lokalplan 360-93), Svendborg Kommune (Lokalplan 657) og Frederikshavn Kommune (Lokalplan SKA.T.11.04.01).

Til eksempel kan henvises til Lolland Kommunes lokalplan 360-93, side 7, som vedrørte udvidelsen af et solcelleanlæg på Lolland ved Rødby Fjord, hvor det anføres:

"Da anlægget står i nærheden af kysten og i det sydlige Danmark medfører det en høj indstråling af solenergi og dermed en høj strømproduktion."

Samt Svendborg Kommunes lokalplan 657, side 17, som også omhandlede et solcelleanlæg:

"Solindstrålingen er bedre ved kystområder end længere inde i landet. Dette indebærer, at der kan opnås en større strømproduktion af el fra solcelleanlæg med en kystnær lokalisering." (understreget her).

4. Ensartet administrativ praksis for naturressourcen vind- og solforhold

Vi vil derfor foreslå, at det i tilknytning til Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser og i forarbejderne til lovforslaget præciseres, at det er hensigten, at der udøves ensartet administrativ praksis for så vidt angår naturressourcen (her vind- og solforhold) således, at en god adgang til naturressourcen tillægges betydning som et sagligt, funktionelt, hensyn, uanset om der er tale om gode vindforhold eller en høj solindstråling.

Med venlig hilsen

Helle Reedtz-Thott
Advokat

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Cc: Jonathan Griffon Bøgh Stanek (JonSta@bpst.dk)
Fra: Charlotte Witt (chw@gi.dk)
Titel: Høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenæv-net og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet
Sendt: 18-08-2022 09:47

Grundejernes Investeringsfond har ingen bemærkninger til forslaget.

Venlig hilsen

Charlotte Witt

Juridisk konsulent, Konto

Direkte [+45 82 32 23 80](tel:+4582322380)

Grundejernes Investeringsfond Ny Kongensgade 15 1472 København K Tlf. [+45 82 32 23 00](tel:+4582322300) gi.dk

I Grundejernes Investeringsfond arbejder vi for at skabe bedre og sundere boliger. Vi administrerer penge til vedligeholdelse af private udlejningsejendomme, vi yder fordelagtige lån og vi støtter projekter, der bidrager til bedre renovering af boliger i fremtiden. Alt sammen fordi vi tror på, at bedre boliger giver bedre liv.

Modtager: Bolig- og Planstyrelsen

Direkte tlf. 27 95 42 10

Afsender: HOFOR A/S

E-mail kfar@hofor.dk

KS af/dato: bevolt 17.08.2022

Godkendt af/ dato: Indtast dato

Version: 1

HOFOR A/S – Høringsvar til forslag til lov om ændring af planloven

Bolig- og Planstyrelsen har igangsat høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hermed fremsendes HOFORs bemærkninger til forslaget. Der fremsendes én samlet kommentering for alle de forsyningsselskaber, der administreres af HOFOR A/S.

Kommenteringen er udarbejdet som henvisninger til materialet modtaget d. 5. juli 2022.

Generelt

HOFOR A/S er glade for, aftalen indgået d. 15. juni 2022 om "*Opfølgning på evaluering af planloven mv.*" (planlovsaftalen 2022).

Specielt ændringerne der lægges op til vedr. bæredygtige klimaneutrale anlæg og klimatilpasningsløsninger er yderst nødvendige.

Ligeledes bifalder HOFOR, at sektorkortlægninger nu kan vises sammen med kommuneplanen i Plandata.dk, da dette vil gøre det lettere at planlægge for forsyningsanlæg under jorden, således at omlægninger af forsyningsanlæg undgås, og samfundet dermed sparer penge og reducerer klimaaftrykket i form af indlejret CO₂ i nye anlæg.

Klimahensyn i formålsbestemmelser

Det er yderst positivt at planlovens formålsbestemmelse nu udvides til også at omfatte klima som et hensyn på linje med miljø, natur samt vækst og udvikling samt at de nationale interesser i kommuneplanlægningen også udvides med hensynet til klima.

Sol og landvind

Det er HOFORs vurdering, at begrebet 'Herregårds- eller godslandskab' bliver genstand for tolkning af både kommuner, naboer og projektudviklere, idet begrebet ikke er en standardudpegning i plansystemet, som bevaringsværdige landskaber eller større sammenhængende landskaber. Tolkningen kan føre til usikkerhed hos alle parter, og usikkerheden kan føre til væsentlig utilfredshed under den kommunale planproces. En mere

klar udpegning på overordnet niveau kan være at foretrække, når projekter skal konkretiseres.

Det foreslås, at ændringen af planloven udvides til også at omfatte 'de til produktionen af VE nødvendige tekniske anlæg', dvs. transformerstationer, højspændingsledninger mv. Desuden kunne det være en idé at udvide yderligere, så der også er mulighed for at tilknytte Power to X anlæg og eventuelle batteriløsninger, for at imødekomme den teknologiske udvikling.

I forhold til hurtig udbygning bemærkes det, at tilslutning af VE-anlæg på transmissionsnettet (typisk anlæg på over 80 MW) kan have en procestid hos Energinet på over 5 år, hvis der er behov for udbygning af nettet – og det vil der være mange steder. Tidsforbruget dækker over: 6 mdr. til screening, 1 år til modning af projektet, 2 år til plan og rettighedserhvervelse og endelig 2 år til etablering. Dertil kommer, at der opleves forhøjede leveringstider på komponenter til VE-anlæg. Transformere 2 år og vindmøller ca. 12-18 måneder. Der vil typisk ikke blive investeret før, at der er endelig tilladelse til projektet og klagemuligheder er udtømte. Indkøb og byggestart skal desuden koordineres med Energinets procestid.

Manglende ændringer i planloven vedr. afværgeforanstaltninger

I planlovsaftalen 2022 står der, at planlovens gældende regler om afværgeforanstaltninger suppleres, så det er muligt at stille krav om afværgeforanstaltninger udenfor lokalplanområdet for at sikre mod oversvømmelse og erosion. Dette punkt i planlovsaftalen 2022 er dog ikke medtaget i de foreslåede ændringer af planloven. HOFOR anbefaler derfor, at disse ændringer medtages i denne ændring af planloven, således at nye byområder sikres på den samfundsøkonomiske mest rentable måde.

Til Bolig og Planstyrelsen

KL hørings svar til Høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

KL takker for det fremsendte udkast over *forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet*. Der tages forbehold for politisk behandling af hørings svaret.

KL bemærker, at lovforslaget omhandler dele af den politiske planlovs aftale fra 15. juni 2022, bl.a. vedrørende klima og vedvarende energi.

KL ser frem til, at de øvrige dele af den politiske aftale behandles og deltager gerne i dialog herom. KL tilskynder, at planlovens indhold så vidt muligt behandles samlet for at sikre gennemsigtighed i lovens indhold.

Klima

KL er enige i, at klima og vedvarende energi er vigtige emner at tage fat på som det første, for at sikre tempo i den grønne omstilling. KL ser frem til, at der også udarbejdes en vejledning i de nye muligheder, så det er klart for kommunerne, hvordan de administreres.

KL er særligt positive over for, at herregårds- og godslandskaber ikke længere er en barriere for opstilling af vindmøller og solceller.

KL bemærker, at klima i formålsparagraffen har til hensigt at sikre at kommunerne har mulighed for at forebygge udledning af bl.a. drivhusgasser. KL imødeser en afklaring af, hvordan dette konkret kan lægges til grund i kommunernes planlægning.

KL savner, at de øvrige dele af den politiske planlovs aftale omkring klima bliver implementeret med det samme, da de også har kobling til mindre udledning af drivhusgasser. Eksempelvis parkeringspladser til el- og delebiler, 0 p-pladser, krav om ladeinfrastruktur og krav for kvalitet og vækstbetingelser for planter samt begrønningsprocent. Kommunerne står klar til at gøre brug af de nye grønne muligheder. KL forventer derfor, at disse delelementer enten inkluderes i nærværende lovændring eller i en snarlig ny lovændring.

KL bemærker, at tilføjelsen af klima til listen over nationale interesser giver staten mulighed for at nedlægge veto mod kommunal planlægning, såfremt det eksempelvis vurderes, at denne planlægning kan stå i vejen

Dato: 18. august 2022

Sags ID: SAG-2022-03056
Dok. ID: 3236579

E-mail: LEST@kl.dk
Direkte: 3370 3847

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

for en nødvendig opstilling af vedvarende energikilder. Det er ikke KL's vurdering, at lovens bemærkninger fyldestgørende beskriver denne nye mulighed. Da håndhævelsen af en sådan national interesse potentielt kan have nævneværdig betydning for kommunal planlægning, vurderer KL, at der bør ske en præcisering heraf i loven og ikke alene ved løbende bekendtgørelser uden en tilsvarende demokratisk behandling.

Klagenævn

KL bemærker, at det i lovbemærkninger er beskrevet, at planklagenævnet i fremtiden henledes til at udelukkende behandle det påklagede og ikke øvrige elementer af et plandokument, som nævnet af egen drift kunne tage op. Dette fokus vil KL gerne bifalde, da det vil skabe større klarhed for kommunerne omkring klagesager, hvor kommunerne kun besvarer og behandler det påklagede. KL vurderer, at klagesagerne vil blive mere effektive, hvilket kommunerne ser frem til. KL vil anbefale at samme praksis vil blive indført i Miljø- og fødevareklagenævnet.

Supplerende til indholdet af nærværende lovforslag omkring klima og vedvarende energi, tilskynder KL til, at kommunerne får mulighed for at stille krav om bæredygtige byggematerialer, og at kommunerne får nye muligheder for udbygningsaftaler med lokale udviklingstiltag ifm. opstilling af vindmøller.

KL ser frem til videre dialog om planloven samt nye muligheder for VE-anlæg ifm. helhedsorienteret arealanvendelse i det åbne land.

Med venlig hilsen

Lasse Emil Stougaard

Dato: 18. august 2022

Sags ID: SAG-2022-03056
Dok ID: 3236579

E-mail: LEST@kl.dk
Direkte: 3370 3847

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Hørings svar

Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Det siger næsten sig selv, at Klimabevægelsen hilser det velkommen, at klimahensyn indskrives som en del af planlovens formål på linje med miljø, natur, vækst og udvikling. Netop planlovens formålsparagraf har stor betydning for den konkrete planlægning, der udføres i landets kommuner i form af kommuneplaner og lokalplaner.

Lovforslagets øvrige elementer om planlægning for vindmøller og solceller i herregårdslandskaber, samt forenkling af procedurer i klagenævnene, har vi valgt ikke at kommentere.

Klimabevægelsen stiller derimod et konkret forslag til en ændret formulering i lovbemærkningerne til lovforslaget. Vi foreslår, at formuleringen på side 16 i høringsmaterialet, som lyder:

"Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil således ikke i sig selv kunne begrunde lokalplanlægning med krav om f.eks. opsætning af solceller på ny bebyggelse, for så vidt det ikke ligger inden for de gældende regler i § 15, stk. 2."

... bliver ændret til:

"Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil således ikke i sig selv kunne begrunde lokalplanlægning med krav om CO₂-reducerende tiltag, som ikke ligger inden for de gældende regler i § 15, stk. 2."

Begrundelse for den foreslåede tekstændring:

Indholdet af en lokalplan er begrænset til de emner, som er oplistet i planlovens § 15, stk. 2 – det såkaldte lokalplankatalog. Kataloget udgør en udtømmende liste over hvilke forhold, der kan fastsættes lokalplanbestemmelser for. Men for at en lokalplanbestemmelse er gyldig, er det ikke nok, at den handler om et emne, der står på listen. Den skal den også kunne begrundes ud fra et planlægningsmæssigt hensyn. Og netop ved at indskrive klima i planlovens formålsparagraf, vil "varetagelse af klimahensyn" være en ny, mulig planlægningsmæssig begrundelse for lokalplanbestemmelser, der som altid er hjemlet i en eller flere af lokalplankatalogets emner.

I lovbemærkningerne til lovforslaget er dette dobbelte forhold forklaret på side 16 med følgende formuleringer:

"Den foreslåede ændring vil desuden gøre det muligt for kommunerne at varetage klimahensyn som et lovligt hensyn i deres planlægning og herved medvirke til en reduktion af udledningen af drivhusgasser."

... og senere ...

"Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil ikke i sig selv give mulighed for i lokalplanlægningen at fastsætte nye typer af bindende krav, som ikke ligger inden for planlovens § 15, stk. 2. Planlovens § 15, stk. 2, dvs. det såkaldte lokalplankatalog angiver udtømmende, hvilke forhold en kommune kan fastsætte lokalplanbestemmelser for.

Forklaringen i lovbemærkningerne afsluttes desværre med et konkret eksempel på en ugyldig planbestemmelse, hvilket efter klimabevægelsens vurdering er udtryk for en forhastet konklusion

"Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil således ikke i sig selv kunne begrunde lokalplanlægning med krav om f.eks. opsætning af solceller på ny bebyggelse, for så vidt det ikke ligger inden for de gældende regler i § 15, stk. 2."

Som nævnt foreslår Klimabevægelsen, at denne tekst ændres til:

"Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil således ikke i sig selv kunne begrunde lokalplanlægning med krav om CO₂-reducerende tiltag, som ikke ligger inden for de gældende regler i § 15, stk. 2."

Ved på denne måde at undlade et eksempel på en bestemmelse (krav om opsætning af solceller på ny bebyggelse) vil det være overladt til en kommende klagenævnsafgørelse, om en konkret planbestemmelse om solceller vil være gyldig eller ej.

Der er tale om en juridisk fortolkning af lovens virkning, som bør overlades til Planklagenævnet, og det er klimabevægelsens vurdering, at fortolkningen er tvivlsom.

Dengang begrebet "klimatilpasning" blev indført som en planlægningsmæssig begrundelse i 2013 var resultatet af lovændringen bl.a., at det blev muligt at stille krav om "grønne tage" også på tagflader, hvor den grønne beplantning ikke kan opleves visuelt. De grønne tages evne til at opsuge og tilbageholde regnvand var blevet en planlægningsmæssig begrundelse for at stille krav herom. Med indførelse af klimahensyn i planlovens formål må noget tilsvarende kunne forekomme i forhold til eksempelvis solceller.

Det er almindeligt anerkendt, at en lokalplan kan fastlægge detaljerede bestemmelser om en bygnings udseende. Dette er hjemlet i § 15, stk. 2 nr. 7 (Om bebyggelsers omfang og udformning), og den planmæssige begrundelse vil i denne type bestemmelser være hensynet til "at skabe værdifulde bebyggelser og bymiljøer".

Et eksempel kunne være en lokalplanbestemmelse, som stiller krav om facader af mursten i en bestemt farve. Kravet går alene på udseendet, da det vurderes at være dette, som har betydning for bebyggelsens og bymiljøets værdi. Ikke facadens konstruktive udformning.

Tilsvarende gælder det, hvis man forestiller sig en lokalplanbestemmelse, som fastlægger, at en bygning skal fremstå med facader af solceller. Igen vil der i dag ikke være hjemmel til at kræve andet, end at bygningens facader skal *ligne* solceller, da den planmæssige begrundelse handler om udseendet. Det kunne f.eks. være sorte glasplader.

Ligesom med de grønne tage før 2013, vil der i dag næppe være hjemmel til at kræve, at der etableres solceller på et fladt tag, hvor de ikke kan ses af nogen. Men med den foreslåede lovændring vil en lokalplan fremover kunne varetage hensynet om at forebygge udledning af drivhusgasser, og dermed vil det måske være muligt at stille krav om solceller på ny bebyggelse.

Klimabevægelsen anser det for at være afgørende, at muligheden for at stille krav om solceller på ny bebyggelse holdes åben indtil en eventuel afgørelse fra Planklagenævnet måtte fastslå det modsatte. Det er vigtigt, at lovforslagets lovbemærkninger ikke træffer en sådan forhastet konklusion og derved medvirker til at forsinke den grønne omstilling.

På vegne af Klimabevægelsen

Anders Christiansen
Arkitekt, byplanlægger

og

Frederik Roland Sandby
Sekretariatsleder
sandby@klimabev.dk

Bolig- og Planstyrelsen

ninher@bpst.dk

cc: jonsta@bpst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar fra Landbrug & Fødevarer vedr. forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (J.nr. 2022-4680)

Bolig- og Planstyrelsen har den 5. juli 2022 sendt forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet i høring. Landbrug & Fødevarer har nedenstående bemærkninger til høringsmaterialet.

Klima bliver en del af formålsparagraffen

Planlovens formål må overordnet set være at forene de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen og inddrage offentligheden i planlægningssamarbejdet. Her er det helt essentielt, at planloven er med til at skabe øget forudsigelighed og investeringssikkerhed, da dette er grundlaget for vækst og udvikling på tværs af landet. Planlægningen bør være positiv og fokusere på, hvor der er gode muligheder for at udvikle forskellige interesser.

Overordnet set finder Landbrug & Fødevarer, at ændringen af planlovens formålsparagraf er relevant i en tid, hvor der i høj grad er brug for mere strategisk at kunne planlægge for udbygning af den vedvarende energi ved at tænke klima ind som en væsentlig del af den overordnede planlægning. Det er dog stærkt bekymrende, at det i lovbemærkningerne ikke er præciseret, at hensigten netop er mere vedvarende energi og at ændringen ikke vil komme til at virke begrænsende for andre projekter som erhvervsdrivende ønsker at igangsætte, vedligeholde og udvikle. Det er derfor bekymrede når det i lovbemærkningerne side 16 afsnit 4 fremgår at: *"Den foreslåede ændring vil give mulighed for ved planlægning og administration efter planloven at varetage klimahensyn, dvs. at varetage ønsket om at forebygge udledning af drivhusgasser, som i denne sammenhæng er en samlebetegnelse for luftarter, der bidrager til drivhuseffekten"* uden at dette suppleres med en indsnævring af ændringens rækkevidde. Det er ud fra lovbemærkningerne meget uklart om ændringen af formålsparagraffen kan få betydning for andre projekter end projekter vedrørende vedvarende energi og Landbrug & Fødevarer indstiller til, at dette vil blive gjort tydeligt i det endelige lovforslag. Det er f.eks. afgørende med en præcisering af, at ændringen ikke medfører, at en kommunes planlægning kan medføre afslag på etablering eller udvidelse af en ny fabrik eller husdyrbrug med henvisning til formålsparagraffen.

Når det drejer sig specifikt om projekter indenfor landbrugserhvervet vil husdyrbrugloven have forrang for planloven og derfor vil ændringen af formålsparagraffen ikke få betydning for etablering af husdyrbrug. Landbrug & Fødevarer vil dog gøre opmærksom på de typer af projekter, der ikke falder ind under husdyrbrugloven. Det kunne f.eks. være en plantealvsbedrift, der ønsker at opføre en gyllebeholder til afgasset biomasse. Landbrug & Fødevarer ser gerne, at det gøres helt klart i lovbemærkningerne, at planloven ikke kommer til at virke begrænsende for etablering og beliggenhed af konkrete projekter herunder indenfor landbrugserhvervet.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsraadet, Danske Slogterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

Flere muligheder for udbygning af vedvarende energi

Det er et problem, at loven i dag er meget restriktiv ift. mulighederne for at planlægge for vedvarende energi i det åbne land. Det gør det vanskeligt at realisere den ønskede udbygning med vedvarende energi, hvor projekter der kan give et stort bidrag til forsyningen med grøn energi, og måske endda et yderligere klimabidrag, ofte bliver droppet pga. manglende planlovsgodkendelse.

Landbrug & Fødevarer ser det derfor som positivt, at der nu kommer større tilskyndelse til, at kommunerne godkender VE-projekter samtidig med, at projekter der placeres effektivt ud fra en klimamæssig betragtning bliver tilgodeset. Der er således en stor interesse i landbruget og energisektoren for projekter, hvor VE-anlæg bl.a. placeres på kulstofrige lavbundsjord, og dermed giver en dobbelt klimaeffekt fra udtagningen af lavbundsjordene og udbygningen med vedvarende energi. Med den foreslåede ændring vil det blive nemmere at realisere denne type projekter.

Nye bestemmelser vedrørende herregårds- og godslandskaber

Flere operatører oplever udfordringer med at få godkendelse af solcelleprojekter på deres arealer med henvisning til landskabelige værdier og den overordnede planlægning i kommunerne. Det er en stor barriere for realiseringen af målsætningen i Grøn aftale om strøm og varme om en tidobling af solenergi. Her adresseres netop udfordringen med at få godkendelser til VE-projekter i herregårds- og godslandskaber.

Landbrug & Fødevarer støtter op om en ændring i planloven, så det som udgangspunkt bliver muligt at opstille VE-anlæg i herregårdslandskaber, i stedet for den gældende praksis, hvor det er Landbrug & Fødevarers indtryk, at tilgangen er, at det ikke er muligt.

Nye forslag i forhold til Planklagenævnet

Landbrug & Fødevarer forventer, at de foreslåede ændringer kan være med til at forkorte sagsbehandlingstiderne i nævnet, som lige nu er uacceptable lange – dette til stor frustration for de virksomheder og landmænd, der afventer udfaldet på deres sag.

Med hensyn til den foreslåede § 4a, hvor Nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over, så er det på linje med det, der gælder allerede for Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det fremgår således allerede af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold. Det er for Landbrug & Fødevarer væsentligt, at prøvelsesintensiteten afgrænses derved, at nævnet undlader at medtage erklæringer og formuleringer vedrørende forhold, som udgør et såkaldt "obiter dictum", dvs. udtalelser vedrørende retsspørgsmål, som ikke er nødvendige for afgørelsen af den konkrete sag, da det skaber usikkerhed om, hvilken vægt man skal tillægge dette "dictum" generelt og i andre sager.

Landbrug & Fødevarer står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelse af ovenstående.

Med venlig hilsen

Julie Rose Bang
Miljøpolitisk Konsulent
Miljø & Bæredygtighed
M +45 23450711
E jrba@lf.dk

Landinspektørforeningen

Kalvebod Brygge 31
1780 København V,
3886 1070
www.landinspektøren.dk
ddl@ddl.org

18. august 2022

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1780 København V

ninher@bpst.dk

ionsta@bpst.dk

Høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Ref. Sagsnr. 2022-4680

Bolig- og Planstyrelsen har ved brev af 7. juli 2022 udsendt forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet i høring.

Landinspektørforeningen har gennemgået høringsmaterialet og har følgende bemærkninger.

Planloven

Den globale og klimakrise påvirker samfundsudviklingen på nationalt plan nu og i fremtiden, herunder også planlægningen af arealanvendelsen.

Det er Landinspektørforeningens opfattelse, at det derfor vil skabe både legitimitet og mere klarhed for såvel stat, kommune som borgere at udvide planlovens formålsbestemmelser og de nationale interesser i kommuneplanlægningen til at omfatte klimahensyn.

Landinspektørforeningen forholder sig ikke til muligheden for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber og godslandskaber.

Lov Planlagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Landinspektørforeningen mener generelt, at en enkel adgang til klagesystemer og hurtig sagsbehandling fremmer borgens retsstilling og retsopfattelse.

Med den betydelige planlægningsopgave kommunerne kommer til at stå overfor i forhold til udbygning af vedvarende energi ved opstilling af vindmøller og solceller i landskabet, som ofte er konfliktfyldt, må man forvente et forøget pres på klagesystemet. Derfor bliver der behov for at forenkle og smidiggøre klagesagsprocesserne.

Det er Landinspektørforeningens vurdering, at de fremsatte lovændringer vedr. klagesagsprocesserne i såvel Planklagenævnet som i Miljø- og Fødevareklagenævnte bidrager til en forbedret klagesagsproces uden at sætte borgernes retssikkerhed over styr.

Landinspektørforeningen står gerne til rådighed for en uddybning af de fremsatte bemærkninger.

Med venlig hilsen

Torben Juulsager
Formand

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Fra: Otto Kjaer (opkjaer@post.tele.dk)
Titel: høring om lovforslag om klimahensyn og vedvarende energi i planlægningen m.v..
Sendt: 18-08-2022 23:24

Jeg har følgende kommentarer:

§ 4 a stk. 2 - nævnets prøvelse skal omfatte alle klagepunkter- fordi det styrker klagers retssikkerhed - f. eks. hvis klager ikke får ret i de punkter klagenævnet har behandlet vil det betyde, at klager igen skal anmode klagenævnet om at behandle de ikke sagsbehandlede klagepunkter. Dette vil have administrative konsekvenser for klager hvilket er i modstrid med teksten i pkt. 5 Måske skal klager endda betale nyt klagegebyr på kr. 900.

§ 29 stk. 1 hvis klima indsættes i bestemmelsen betyder, at ministeren **skal** fremsætte indsigelse overfor et forslag til kommuneplan og ændringer til en kommuneplan hvis forslaget ikke er i overensstemmelse med nationale klimahensyn, betyder at en kommuneplan uden indhold af områder til vindmøller og solceller vil få en indsigelse. Dermed vil de kommuner som i forvejen har opstillet mange vindmøller og solceller blive endnu mere præget af disse store energiparker til ulempe for borgere og natur. Derfor bør dette tages hensyn til ved overvejelse om en indsigelse skal fremsættes.

Aftaleparterne er enige om, at et velfungerende klagesystem er afgørende for, at planloven fungerer efter hensigten, og derfor en sagsbehandlingstid på max. 6 mdr. en god beslutning. (se medsendte link)

MEN hvad hvis nu denne frist ikke kan overholdes og projektmager for egen risiko starter projektet inden klagenævnet har truffet en afgørelse og når projektet er opført træffer klagenævnet en nej afgørelse for projektet. Så skal der enten ske en retlig lovliggørelse eller en nedrivning af byggeriet, og hvis nedrivning skal ske kan konsekvensen blive at byggeriet får lov til at blive stående p.g.a. at en nedrivning vil være økonomisk værdispild. Dette strider mod borgernes retsbevidsthed og får ingen konsekvenser for projektmager.

Denne situation kan undgås hvis alle vindmølle- og solcelleprojekter automatisk/lovmæssig får opsættende virkning eller i hvert fald når sagsbehandlingstiden på 6 mdr. er nået.

En aktuell sag til skræk og advarsel er vindmølleprojektet Thorup- Sletten i Jammerbugt kommune hvor vindmøller til en pris på ialt ca. 500 mill. kr. blev opført inden klagenævnet havde truffet en afgørelse om at vindmøllerne var ulovligt opstillet ,og sagen er nu hjemvist til kommunen der nu er i gang med en retlig lovliggørelse hvis det kan ske.

<https://naevnencshus.dk/sagsbehandlingstider/afvikling-af-klagesager-om-vind-og-solprojekter-inden-for-6-maaneders-lo>

Venlig hilsen

Otto Kjær

Til
Bolig- og Planstyrelsen

Fejøl, den 16. august 2022

Høringsvar vedr. forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

I forhold til den aktuelle høring, har Sammenslutningen af Danske Småøer følgende bemærkninger til det fremsatte lovforslag:

Med lovforslaget indskrives klimaproblematikken i planloven, og der åbnes bl.a. for nye muligheder for grøn energiproduktion også i kystnærhedszonen. Som vi læser det, kan vi dog ikke se at disse lempelser åbner tilstrækkeligt for mulighederne for energiproduktion og -lagring på de helt små øer.

Vores 27¹ medlemsøer ligger alle og med hele deres areal inden for kystnærhedszonen, og i sagens natur er en forholdsmæssig stor andel af den enkelte småø's areal desuden omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Det betyder at al udvikling på øerne, der kræver bebyggelse eller lignende, pr. definition vil være kystnær. Planlovens §5, der angiver, at kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed, bør for småøernes vedkommende anskues og i praksis administreres så småøerne også får muligheder for udvikling. Det gælder på alle områder, men ikke mindst også i forhold til den grønne omstilling.

Sammenslutningen af Danske Småøer mener eksempelvis, at det skal være muligt for øerne at blive selvforsynende med energiproduktion til dækning af øens eget, lokale behov. Det kan ske i form af opsætning af hustandsvindmøller, fælles energi-/varmeanlæg, fælles energilagingsanlæg, solcelle-anlæg eller andre fremtidige grønne energiløsninger.

I en fremtid, der peger mod elektrificerede færger, vil dette også kræve en større kapacitet på elområdet, og der bør også af den grund sikres mulighed for etablering af lokal energiproduktion og -lagring på øerne.

Venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer

¹ Sammenslutningen af Danske Småøer er en interesseorganisation for følgende 27 ikke-brofaste øer: Agersø, Anholt, Askø-Lilleø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø Egholm, Endelave, Fejøl, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø og Aarø. Øernes indbyggertal varierer mellem 8 og ca. 950 fastboende, og øerne er ikke egen kommune.

**TELE
INDUSTRIEN**
teleselskabernes
branchesamarbejde

Bolig- og Planstyrelsen
Email: ninher@bpst.dk
Kopi til JonSta@bpst.dk

Sagsnummer 2022-4680.

18.08.2022

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Ved e-mail af 15. juli 2022 har Bolig- og Planstyrelsen sendt udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet i høring (sagsnr. 2022 - 4680). Teleindustrien (TI) takker for høringen og nedenfor findes TI's bemærkninger til udkastet.

Vedrørende lovforslag om ændring af lov om planlægning

TI har ikke bemærkninger til denne del af høringen.

Vedrørende lovforslag om ændring af lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

TI hilser det velkomment, at der ønskes en effektivisering af klagesagsbehandlingen i de to klagenævn.

TI oplever en stigende tendens til, at der indgives klage over kommunernes tilladelser til opstilling af antennemaster i landzonen og i sommerhusområder. Tilsvarende oplever TI's medlemmer, at der indgives klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet over tilladelse til opsætning af antennemaster, som indeholder dispensation fra kystbeskyttelsesloven og/eller skovloven.

Etableringen af en tidssvarende og fremtidssikret mobildækning og dækning med frekvensbaserede net (fx IoT-net) kan blive væsentligt forsinket og vanskeliggjort specielt i landzonen af lange sagsbehandlingstider i de to klagenævn samt det faktum, at enkelte sager om etablering af antennemaster i praksis kan resultere i flere hinanden følgende klagesager i de tilfælde, hvor radiodækningen skal etableres i områder, hvor der skal foretages en skønsmæssig afvejning mellem naturhensyn og det samfundsmæssige ønske om radiodækning, og hvor valget af nye, alternative placeringer oftest også gøres til genstand for fornyet klage.

TI støtter således de foreslåede ændringer i § 4, stk. 2 – 4, som skal styrke Planklagenævnets beslutningsdygtighed.

Endvidere støtter TI, at Planklagenævnet i et nyt § 4 a gives kompetence til at begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de væsentlige forhold.

TI er dog bekymret for, at de foreslåede ændringer ikke vil effektivisere klagesagsbehandlingen i de to nævn på afgørende vis. TI skal derfor opfordre til, at andre ændringer, som kan nedbringe sagsbehandlingstiderne og øge effektiviteten, overvejes.

Yderligere bemærkninger

TI skal opfordre til, at det i forbindelse med revisionen overvejes, om der jf. hjemlen i § 9 i lov om planklagenævnet skal gives mulighed for at fastsætte frister for afgivelse af supplerende bemærkninger fra involverede parter.

TI oplever desværre i enkelte klagesager, hvor nævnet anmoder om supplerende oplysninger fra sagens parter (klager eller indklagede), at sagsbehandlingen trækker unødigt ud, fordi parterne enten ikke besvarer henvendelsen eller ikke udviser den fornødne rettidige omhu og svarer hurtigt og dermed sikrer fremdrift i sagen.

TI forstår, at Planklagenævnet ikke med det nuværende regelsæt har den fornødne hjemmel til at fastsætte svarfrister for udtalelser i sagerne, og at nævnet dermed ikke har mulighed for at sikre fremdrift i sagsbehandlingen, således at sagerne kan færdigbehandles.

TI skal derfor foreslå, at der indsættes nyt stykke herom i § 3 i bekendtgørelse nr. 130 af 28. januar 2017 om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love.

Et nyt stykke kunne fx udformes således:

”Planklagenævnets sekretariat kan på nævnets vegne fastsætte frister for afgivelse af udtalelse fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige m.v. til brug for sagens behandling.”

For så vidt angår Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer TI, at et tilsvarende problem ikke gør sig gældende for Miljø- og Fødevareklagenævnet, idet bekendtgørelse om forretningsordenen for Miljø- og Fødevareklagenævnet i § 7, stk. 5, indeholder hjemmel til at fastsætte frister for afgivelse af udtalelse fra sagens parter (§ 7, Stk. 5. Sekretariatet kan på nævnets vegne fastsætte frister for afgivelse af udtalelse fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige m.v. til brug for sagens behandling.).

TI står naturligvis til rådighed for uddybning, hvis dette hørings svar giver anledning til spørgsmål.

3

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jakob Willer', with a small dot at the end.

Jakob Willer
Direktør

Bolig og planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att. Nina Herskind

Høring over forslag til lov om ændring af planlov, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet (Sagsnr. 2022-4680)

Roskilde d. 25. juli 2022

Vikingeskibsmuseet har modtaget ovennævnte høringssag.

Vikingeskibsmuseet skal i den anledning udtale, at der ikke er bemærkninger til høringmaterialet.

Med venlig hilsen

Klara Fiedler

side 1/1

Vikingeskibsmuseet
Vindeboder 12
4000 Roskilde

Telefon: 46 30 02 00

Fax: 46 30 02 01

museum@vikingeskibsmuseet.dk

www.vikingeskibsmuseet.dk

Klara Fiedler

Museumsinspektør

Mobiltelefon: 51 20 45 32

kf@vikingeskibsmuseet.dk

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
bpst@bpst.dk

Att:
Nina Herskind ninher@bpst.dk
Jonathan Stanek jonsta@bpst.dk

Sagsnummer: 2022-4680

Albertslund Kommunes bemærkninger til udkast til planlovsforslag af 5. juli 2022 om VE og klagenævn

Dato: 18. august 2022
Sags nr.: 01.02.00-K04-1-22

Albertslund Kommune har i mange år arbejdet med den grønne opstilling og bæredygtighed og bifalder således den indgået aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: "[Opfølgning på evaluering af planloven m.v.](#)" af 15. juni 2022.

Albertslund Kommune har i juni 2022 vedtaget en ny kommuneplan, der giver mulighed for en byudvikling, der ikke har været større siden den nærmest eksplosive vækst i 1960'erne og 1970'erne, hvor Herstedernes landbosamfund blev til velfærdsbyen Albertslund, som blev bygget op på stærke demokratiske værdier og idealer om fællesskab, nærhed og bæredygtighed.

Denne nye mulighed for byudvikling ønsker Albertslund Kommune skal være en del af løsningen i at reducere udledningen af drivhusgasser, og således har Albertslund Kommune et stort ønske om, at der snarest mulig skal være mulighed for at stille bindende krav i den konkrete planlægning.

Det fremgår af [udkast til planlovsforslag af 5. juli 2022](#), at:

"En ændring af formålsbestemmelsen som foreslået vil endvidere være en forudsætning for, at kommunerne senere kan gives flere muligheder for særskilt at varetage klimahensyn i især lokalplanlægningen og herved medvirke til en reduktion af udledningen af drivhusgasser. Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil ikke i sig selv give mulighed for i lokalplanlægningen at fastsætte nye typer af bindende krav, som ikke ligger inden for planlovens § 15, stk. 2. Planlovens § 15, stk. 2, dvs. det såkaldte lokalplankatalog angiver udtømmende, hvilke forhold en kommune kan fastsætte lokalplanbestemmelser for. Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil således ikke i sig selv kunne begrunde lokalplanlægning med krav om f.eks. opsætning af solceller på ny bebyggelse, for så vidt det ikke ligger inden for de gældende regler i § 15, stk. 2".

Albertslund Kommune ser frem til hurtigst muligt at modtage et udkast til planlovsforslag, hvor lokalplankataloget bliver udvidet, således at der kan stilles bindende krav i lokalplanerne for den kommende byudvikling af kommunen.

**BY, KULTUR, MILJØ &
BESKÆFTIGELSE**

**Plan, Byg & Miljø
Plan**

Albertslund Kommune
Nordmarks Allé 1
2620 Albertslund

albertslund@albertslund.dk
T 43 68 68 68

Albertslund Kommune vil foreslå, at der blandt andet bliver mulighed for at stille krav om følgende i lokalplanlægningen:

- Mulighed for at fremme bæredygtigt byggeri i form af certificeringskrav f.eks. DGNB-certificeret byggeri
- Mulighed for at stille krav om integrering af VE-løsninger i byggeriet f.eks. solceller og varmepumper
- Mulighed for at stille krav om ladestandere både til biler og mikromobilitet f.eks. elcykler
- Mulighed for krav om delebilsordninger

Bolig- og Planstyrelsen er til en enhver tid velkommen til at rette henvendelse til Albertslund Kommune for yderligere bemærkninger herom.

Med venlig hilsen

Albertslund Kommune
Miljø & Teknik
BY, KULTUR, MILJØ & BESKÆFTIGELSE
Nordmarks Allé 1
2620 Albertslund

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

Bolig- og Planstyrelsen

Borgmesteren

Tinghøj Allé 2, 5750 Ringe

Tlf. 72 530 530

Fax 72 530 531

fmk@fmk.dk

www.fmk.dk

Høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune har modtaget udkast til lovforslag til ændring af Lov om planlægning, Lov om Planklagenævnet og Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

15-08-2022

Sagsid. 01.00.00-K08-1-22

Kommunalbestyrelsen finder det positivt at Klima nu indgår i Planlovens formålsparagraf, så vi i fremtiden også kan give planmæssig begrundelse med afsæt i hensyn til klimaet.

Kontakt

fmk@fmk.dk

Vi hæfter os dog ved, at mulighederne for at planlægge for VE i beskyttede herregårdslandskaber, ikke synes væsentligt ændret. Vi har i juni 2022 igangsat planlægning for to solcelleparker ved henholdsvis Egeskov og Ravnholt Gods ud fra en vurdering af, at hensynet til den grønne omstilling må komme forud for landskabshensyn, samt et hensyn til at lodsejere kan placere VE anlæg på den del af deres jorder, hvor de ønsker det. Det er meget vigtigt, at der kan ske en kraftig udbygning med VE – og hurtigst muligt. Der vil selvfølgelig blive taget så meget hensyn til landskabet som muligt i den konkrete indretning af området/anlægget.

Vores forvaltning vurderer på baggrund af lovbemærkningerne, at det ikke vil være muligt at planlægge for solceller på alle de ønskede arealer i tilknytning til Egeskov (turistattraktion), eller på alle de ønskede arealer ved Ravnholt (særligt karakteristisk herregårdslandskab).

Kommunalbestyrelsen ønsker, at dette lempes yderligere, så der er mulighed for at planlægge for VE på de ønskede arealer i tilknytning til Egeskov og ved Ravnholt.

Vores forvaltning står til rådighed ved behov for uddybning af ovenstående, herunder udlevering af kortmateriale, landskabskortlægning mv.

Med venlig hilsen

Hans Stavnsager

Borgmester

på vegne af Kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommune

Dato: 18-08-2022

Sagsnr.: 01.00.05-P00-15-22

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Udkast til lovforslag om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet bygger på de to aftaler "Opfølgning på evaluering af planloven mv." fra den 15. juni 2022 og "Klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022, Et grønnere og sikrere Danmark" fra 25. juni 2022.

Lovforslaget har til formål at udmønte dele af de to aftaler.

Med lovforslaget foreslås det, at planlovens formålsbestemmelse udvides til at omfatte klimahensyn, at de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn, og at det bliver muligt at planlægge for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber. Derudover foreslås et hurtigere og mere fleksibelt klagesystem.

Generelt

Overordnet vil Frederiksberg Kommune gerne kvittere for forslaget om, at planlovens formålsbestemmelse udvides til at omfatte klimahensyn på linje med miljø, natur samt vækst og udvikling, og at de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn.

Frederiksberg Kommune finder det positivt, at kommunerne får bedre muligheder for at gennemføre en planlægning, der kan mindske udledningen af klimagasser, øge modstandsdygtigheden ift. klimaforandringer samt styrke natur og bæredygtighed.

En fremtidig udvidelse af lokalplankataloget

Den foreslåede ændring af formålsbestemmelsen vil dog ikke i sig selv give mulighed for i lokalplanlægningen at fastsætte nye typer af bindende krav. Planlovens §15, stk.2, det såkaldte lokalplankatalog, ændres ikke med forslaget. Derfor vil Frederiksberg Kommune opfordre til, at den resterende del af aftalerne - de specifikke muligheder for at varetage bl.a. klima- og bolighensyn i lokalplanlægningen - udmøntes snarest, således at intentionerne med aftalerne kan realiseres.

Aktuelt har Frederiksberg Kommune to forudgående høringer om større ændringer af kommuneplanen i offentlig høring. Det drejer sig om debatoplæggene "Grøn omstilling" og "Udbygning af den blandede by – boligpolitisk udspil".

Begge høringer skal munde ud i et kommuneplantillæg med nye rammebestemmelser og retningslinjer for henholdsvis det grønne område og boligområdet. For at kunne tilrettelægge det kommende arbejde efterspørger Frederiksberg Kommune en tidsplan for udmøntningen af den resterende del af aftalerne.

Følgende fra aftalerne er særligt relevant for Frederiksberg:

Nye muligheder for planlægning af parkering, der understøtter den grønne omstilling, herunder:

- Mulighed for øremærkning af grønne parkeringspladser til el- og delebiler
- Mulighed for planlægning for 0 parkeringspladser
- Mulighed for krav til ladeinfrastruktur

Nye muligheder for at sikre bynatur og biodiversitet i planlægningen, herunder:

- Mulighed for krav til bynatur
- Mulighed for krav om minimum begrønnings-procent
- Mulighed for flere byhaver

Nye muligheder for at sikre et mere varieret boligudbud, herunder:

- Mulighed for at stille krav til, at ungdomsboliger bebos af unge under uddannelse
- Mulighed for midlertidige anvendelse af arealer under omdannelse

Frederiksberg Kommune anerkender behovet for disse muligheder og for at der er lyttet til bl a. Frederiksberg Kommunes input i planlovsevalueringen om at kunne målrette boliger til aktive studerende. Frederiksberg Kommune kvitterer for den dialog, der har været.

Samtidig opfordrer Frederiksberg Kommune til yderligere dialog med henblik på endnu flere planværktøjer på boligområdet. Frederiksberg Kommune opfordrer til at forbedre kommunernes muligheder for at fastlægge krav til boligtyper, huslejeniveauer mv. ved privat boligbyggeri, samt mulighed for at planlægge for forskellige boligtyper, f.eks. andelsboliger og byggefællesskaber.

I Frederiksberg og i lignende kommuner med høje kvadratmeterpriser er der brug for at kunne regulere boligudviklingen langt stærkere. Ellers risikerer man, at borgere med almindelige og små indtægter fremadrettet ikke længere har mulighed for at bosætte sig i kommunen. Frederiksberg Kommune foreslår derfor et samarbejde med staten om at udvikle nye reguleringsmuligheder, der kan være med til at sikre en blandet by, hvor alle typer borgere uanset indkomst har råd til at bo.

Frederiksberg Kommune skal samtidig foreslå, at der ved en udvidelse af lokalplankataloget udarbejdes tilhørende vejledninger, hvor mulighederne og kravene for de nye tiltag er nærmere beskrevet og fastsat, med henblik på at sikre en smidig og fleksibel byudvikling.

Flere grønne redskaber i planloven

Derudover efterspørger Frederiksberg Kommune fortsat flere grønne redskaber i planloven, herunder mulighed for at kunne stille krav om bæredygtige materialer, livscyklusanalyser, CO₂-krav til byggeriet og mulighed for at kræve byggerier certificeret. De bygninger, der opføres i dag, skal stå i en CO₂-neutral fremtid.

Høringssvar er indgivet med forbehold for politisk godkendelse.

Venlig hilsen

Frederiksberg Kommune
By, Byggeri og Ejendomme
www.frederiksberg.dk/kontakt

Kerteminde Kommune

Bolig- og Planstyrelsen

Kerteminde Kommune
Lindøalleen 51
5330 Munkebo
Tlf. 65 15 15 15
plan@kerteminde.dk
www.kerteminde.dk

11. august 2022

Høringssvar

Kerteminde Kommune har den 5. juli 2022 modtaget høringsbrev samt udkast til ændring af planloven og love om Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet fra jer.

Kerteminde Kommune har følgende kommentar:

Det ønskes præciseret, at muligheden for at planlægge for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber, også gælder i kystnærhedszonen.

Sagsnr.

S2022-24214

Dokumentnr.

D2022-82240

Venlig hilsen

Kerteminde Kommune

Bolig- og Planstyrelsen

Høringssvar til forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Styrelsens j.nr. 2022-4680

Bolig- og Planstyrelsen har den 5. juli 2022 sendt lov om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet i høring hos berørte parter med frist for indgivelse af en udtalelse den 18. august 2022.

Københavns Kommune har ikke bemærkninger til udkastet til ændringerne.

Vi har noteret os, at det fremgår af bemærkningerne til ændringsloven, at ændringen i planlovens formålsbestemmelse til også at omfatte klima ikke i sig selv ændrer de reguleringsmuligheder, der fremgår af planlovens § 15, stk. 2.

Således forudsætter styrelsen, at der ved en senere ændring af planloven kan indarbejdes specifikke ændringer i lokalplankataloget, der gør det muligt at stille krav i lokalplaner, der skal fremme imødegåelse af klimaudfordringen.

Københavns Kommune er meget interesseret i, at der bliver mulighed for at regulere dette i lokalplaner, og medvirker gerne i drøftelser om, hvordan dette bedst kan indarbejdes i lokalplankataloget.

Venlig hilsen

Lise Marie Buhl
Enhedschef

15-08-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 11663

Dokumentnummer i F2
1741064

Sagsnummer eDoc
2022-0253268

Plan, Analyse, Ressourcer og CO2-
reduktion
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Til: Nina Herskind (NinHer@bpst.dk)
Cc: Morten Westergaard (Morten.Westergaard@middelfart.dk)
Fra: Morten Westergaard (Morten.Westergaard@middelfart.dk)
Titel: Høring over lovforslag om klimahensyn og vedvarende energi i planlægningen, effektivisering af klagesagsbehandling m.v.
Sendt: 17-08-2022 22:12
Bilag: DK2020 klima_i_planlov_220420.pptx;

Kære Nina Herskind

Medsendt høringsmateriale

Det skal læses successivt med powerpointen, hvor der er uddybning i noterne. Således kan du se en paragraf i selve præsentationen og så bemærkninger i noterne.

Glæder mig til kvittering og seriøs behandling. Klimakrisen er dyb og meget alvorlig.

Venlig hilsen

Morten Mejsen Westergaard
Klimachef

Middelfart
KOMMUNE

Middelfart Kommune
Nytorv 9
5500 Middelfart
www.middelfart.dk

Mobil + 45 2054 4795

EUROPEAN DESTINATIONS
OF EXCELLENCE
© 2012 TAINIA&S H. POLYMER PoDed 2/1

MIDDELFART 2022

Klimakrisen er menneskehedens største udfordring.

Planloven skal også bidrage til *proaktivt* at *agere* på udfordringerne.

Dette er DK2020 kommunernes *faglige* input til en omskrivning.

Dette er opfølgning på seminar i Middelfart den 3. december 2019.

Opfølgningen sker for at skærpe fokus på "Progressiv klima-planlægning" fremfor "Hvem ved mest om planlov og bøvl".

Slides er "Hard-core" input til konkrete ændringer i paragraffer. De er langt hen ad vejen selvforklarende for fagfolk.

I noterne er der generelle bemærkninger og særlige bemærkninger til ord i kursiv tekst.

Ord i kursiv tekst.

"Proaktivt" og "Agere" er indsat med fuldt overlæg. Den bedste tilpasning er forebyggelse og med hastige skridt imod klimatiske tipping points.

Vi er af den klare opfattelse at planloven skal være et dynamisk klimavirkemiddel fremfor statisk arealforvaltningsværktøj. I dag er planloven mere det sidste end det første. For at blive proaktiv

"Faglige" input. Denne tilbagemelding har ikke en samlet politisk behandling i dk2020 kommunerne. Dette er fageksperternes bedste bud, og ligger klart inden for det mandat som verdenssamfundet har givet for at leve op til parisaftalen.

Fageksperterne bag denne tekst:

Morten M. Westergaard, Klimachef, Middelfart Kommune

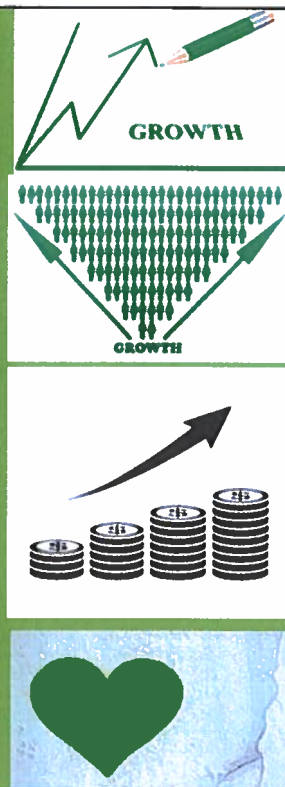
Planlægningens udfordringer

Teknologiske kvantespring

Kæmpe klima-pres fra politikerne

Penge flytter sig hurtigt

Planlov, der trænger til klima-”love”

Planlægge for nye energiteknologier, termonet, ladestationer til el-biler, energiinfrastruktur,

Presset fra befolkning og politikere vil øges endnu mere og tempoet vil blive krævet øget

Penge flytter sig hurtig - nye virksomheder at planlægge for og nogle som vil gå konkurs.

Krav til elsystemet Det mulige udfaldsrum for udvikling i elforbruget frem mod 2035 er på mellem 28 til 58 TWh – SOLVEJ hvor vi får varmepumpe og el-bil.

AI og internet (Butiksliv) – mere og mere fokus på hvordan skaber vi nyt liv i bymidter. Men store krav til nye byggemodeller DGNB, energimærkning af bygningers energiflexibilitet med mere. Ikke mindst planlægning for transportsektoren: Én million elbiler i 2030 kræver investeringer på 3-4 milliarder kroner i 25.000-30.000 ladepunkter i det semioffentlige og offentlige rum. Det er ti gange så mange som i dag, hvor der er 2.894 ladepunkter ved blandt andet arbejdspladser, parkeringspladser ved ejendomme, indkøbscentre og på statslige veje. Krav om lademuligheder i nybyggeri...Varmepumper og flexibilitet

<https://www.danskelbilalliance.dk/sites/danskelbilalliance.dk/files/media/dokumenter/2019->

Politikerne press er tydeligt: Klimavalg. 2 cifret forskydninger...

In an annual letter to CEOs published Tuesday (070120), BlackRock chief executive Larry Fink said: "Climate change has become a defining factor in companies' long-term prospects."..."I wrote the letter as a capitalist"

"But awareness is rapidly changing, and I believe we are on the edge of a fundamental reshaping of finance," he added.

BlackRock's assets under management totaled almost \$7 trillion (ca. 50 billion kr.) in the third quarter of 2019.

Og den fossile branche gør det ikke nemmere for sig selv: Shells CEO Ben van Beurden udtaler at Energi skal udvikle sig i en ny retning og Shell skal være en del af den nye retning, bl.a. pga. Klima-videnskaben. Netop om klimavidenskab udtaler Van Beurden sig om Shells indsigt i menneskeskabte klimaforandringer grundet fossil branche allerede i 80'erne og 90'erne "Yeah, we knew. Everybody knew," he said. "And somehow we all ignored it."

Virksomheder der har økonomier som hele lande

Angående 4 kvartal I DK dk up rsten down

Pointe...vi vil se "Kodak" industrier og nye typer virksomheder I den grønne sektor, udover massive ønsker til udbygning af VE da VE nu fungerer på markedsvilkår (Tænk på Rødsand der fik 70 øre I tilskud pr kwh for få år siden). Hele landbruget vil få brug for nye løsninger da forbrugermønstre vil ændre deres eksistensvilkår – kunstigt kød til ½ pris og 14% nedgang I mælk I USA fører til konkurser. Bilbranchen vil opleve konkurser (flere detroit eksempler)

Blackrock

https://www.cnbc.com/2020/01/14/blackrock-ceo-larry-fink-says-climate-change-will-soon-reshape-markets.html?_source=sharebar|linkedin&par=sharebar

Shell

<https://time.com/5766188/shell-oil-companies-fossil-fuels-climate-change/>

He was sanguine: "Yeah, we knew. Everybody knew," he said. "And somehow we all ignored it."

En planlov og regulering der bare ikke følger med

Klima planlovsreform

- § 1. Loven skal sikre en *progressiv* sammenhængende *klimaplanlægning*, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen....

Broerne
begynder her

en del af trekantområdet

Bemærkninger:

Ordet "*Progressiv*" er medtaget for at indikere at planloven skal være på forkant til realisering af klima-mål. Med den nuværende lovgivning kan der nemt gå 5-8 år inden eksempelvis vindmølle-initiativer foreslås, til de realiseres. Det er for langsomt og usikkert.

Ordet "*Klima*" skal indgå hyppigt for bl.a. at træne planlæggere og efteruddannelser til at se klima-udfordringen som den daglige opgavevaretagelse.

“Virke for” paragraffen...

- § 12. Kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens gennemførelse, særligt mhp. klima, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen, jf. dog §§ 5 u, 19 og 40. Kommunalbestyrelsen har særligt fokus på realisering af klimaarealer, således at nationale og lokale klimamål opfyldes.

 Broerne
begynder her

en del af trekantområdet

Byrådene har pligt til at virke for kommuneplanens gennemførelse. I flere tilfælde kan et byråd modsætte sig forhold der er i strid med kommuneplanen. I en tidssvarende fortolkning skal dette betyde at de kommunale myndigheder skal kunne fremme klima ambitioner og give tilladelser, og stilles særlige krav, ud fra ambitionerne. Omvendt skal der kunne meldes afslag på konkrete projekter, hvis projekterne ikke er i overensstemmelse med de kommunale myndigheders klima ambitioner.

Til inspiration til en sådan "virke for" forpligtigelse for gennemførelse af multifunktionel jordfordeling og arealanvendelse kan evt findes hos kommuner, der arbejder med realisering af omdannelseslandsbyer (§11 a stk 1 nr. 23) og byomdannelsesområder i byzone (§11a stk 1 og 2 og §11b stk1 nr 5), herunder udbygningssaftaler (planlovens §21b og c)

I bund og grund er ambitionen at denne eksplicitering tillader de kommunale myndigheder at stille øgede krav i klimaplanlægningen. Det er et opgør med at "Alle kommuner er ens".

En historisk reference er da kommunerne i 2008 kunne stille frivillige krav, hvorvidt nybyggeri skulle være lavenergi byggeri. En tidssvarende planlov vil eks. give kommunerne ret til at kræve DGNB certificeret planlægning efter et vist niveau i kommende byudvikling. Altså lade de kommunale myndigheder stille de lokal-relevante krav til udviklingen i egen kommune. Det kan også

være krav om genanvendelse af mursten i byggeri o.l.

Staten må så stille minimumskravene.

Denne eksplicitering *særligt mhp. klima* er vigtig af hensyn til begreberne *Klimaarealer* defineres i kommende 2 slides

Lokale klimamål

Lokale klimamål er indskrevet for at tydeliggøre den nødvendige baggrund enhver kommuneplan skal have for aktivt at virke for en progressiv klimaplanlægning. Baggrund er at ambitiøse klimakommuner sætter nogle klimamål, hvor statslige minimumsrammer endnu ikke er udviklet. Dette kan eks. være krav til co2 udledningen fra produktion af den beton som et byggeri anvender med mere.

Denne mulighed vil fremme til innovation og reelt give det lokale selvstyre ret og mulighed for at tage øget klima-ansvar.

Klima arealer...DK2020 definition

- § 34. Hele landet er opdelt i byzoner, sommerhusområder, klimaarealer og landzoner.

Pointen er at her introduceres et vigtigt værktøj i kommunernes værktøjskasse.

Klimaarealer uddybes i kommende slide.

Klimaarealer, fortsat

- §34
- *Stk 6 klima-arealer er*
- *Arealer til produktion af VE så kommunens vedvarende energi forpligtigelser og lokale klimamål kan indfries*
- *Arealer til produktion af CO₂_e neutral energi*
- *Arealer til sikring af energifleksibilitet og lagring (både energi og vand)*
- *Arealer til klimatilpasning for vind, vand(nedbør, havvand og grundvand) og varme*

De enkelte formål og anvendelser af klimaarealer er på mange måder selvforklarende – ja, selvindlysende.

Pointen er at de er nødvendige at indskrive direkte – ellers kommer skabes de fornødne rammer ikke.

Det er vigtigt at indskrive og omtale da planloven også skal give særlige areal-overtagelses muligheder i brug. Disse uddybes i kommende slide.

Kapitel 11

Ekspropriation, overtagelse m.v. (ansvar og beføjelser)

- Multifunktionel jordfordelingsarealer er emne for årlige indsatser.
- Kommunerne skal afholde offentlige møder, hvor lodsejere frivilligt kan indmelde ønsker
- Kommunernes frivillige møder skal byde på inspiration til klimamæssige aktiviteter, solceller, vådområder med mere der kan indgå i den fysiske planlægning.
- Kommunernes offentlige møder søger at samskabe udvikling af klimaarealer vha. "andelsbevægelses udviklet" koncepter, der hviler på udvidet forståelse af planlovens partipatoriske principer.

Kapitel 6

Planers tilvejebringelse og ophævelse

Årlig klima Screeninger

- Aktiv klimascreening af eksisterende fysiske planer med henblik på *genplanlægning* til tidsvarende standard.
- Alle screening anvender nationale værktøjer og scenarier.

Det foreslås at der etableres en fast rutine, der sikrer at kommunerne revitaliserer ældre tidsvarende planer således at borgerne får rammer for at tilbygge, ombygge klimaansvarligt. I forbindelse med enhver lokalplans genplanlægning vurderes muligheder for solceller, delebils p-pladser, opladning af el-biler, forsyningsmuligheder med mere. Alt sammen for at skabe de bedste betingelser for at omdanne og genanvende så mange samfundsværdier som muligt.

Dummere end politiet tillader?

- Kommunalbestyrelserne kan være erstatningspligtige, såfremt de planlægger imod nationale klimascenarier – eks. en velorienteret kommune, der tillader byggeri langs kysten, eller i et hul i jorden, kan gøres ansvarlig.

Tilblivelse af planer

- Klimaarealer skal kunne opføres i samme tempo som militære anlæg – såfremt byrådet erklærer undtagelsestilstand, eller ministeren beslutter det.
- Kun ministeren kan nedsætte Veto imod klimaarealer

Kapitel 6 a

Lokal Agenda 21

- Lokale borgerting etableres – tilsvarende klimalovens borgerting på 99 borgere

Arbejdsønske til Klimaalliance DK2020.

For at sikre konkret indhold i Klimaalliance DK 2020 foreslår vi at DK2020 borgmesterforum årligt igangsætter årlige initiativer, og finder ressourcer hertil igennem sekretariatet.

I år 1 ønsker vi at udvikle et "Borger-Kommune-Stat Klimapartnerskab" vedr. borgerting.

Hvad er, og kan, et "Borger-Kommune-Stat Klimapartnerskab" ?

En slags udvidet pendant til det "borgerting", der er omtalt i klimalov.

I klimalovens borgerting er der foreslået 99 borgeres deltagelse. Vi er af den opfattelse at flere borgere skal involveres, og at kommunerne er et godt bud på involveringsplatform.

I DK2020 regi forestiller vi os et "Borger-Kommune-Stat Klimapartnerskab" hvor:

Landets DK2020 kommuner – på sigt landets 98 kommuner - opretter lokale borgerting, og facilitere semi-struktureret klimamøder, minimum 1 gang pr. måned, i hver kommune.

Formålet med de lokale borgerting er at producere:

- konkrete lokale handlinger

- oplæg til borgerforslag

- Lokal klimalæring og udvikling af klima-demokrati

- Parallelle initiativer til de ting der foregår i folketingets borgerting.

Der tilbydes en årlig samling af landets klimaborgerting på det nationale klimafolkemøde, hvor borgertingene er i direkte dialog med folkevalgte, fremsætter borgerforslag og igangsætter klimahandlinger.

Konkret betyder det at:

Kommunerne faciliterer udvikling af klima-demokrati. Kommunerne kan inddrage aftenskoler, biblioteker, foreninger m.v. i arbejdet.

En overordnet koordinering og optimering sker via DK2020 sekretariatet

"Borger-Kommune-Stat Klimapartnerskab" kan selvsagt komme med aktiviteter, handlinger videns løft med mere, der er med til at sikre en folkelig forankring og forståelse for klima udfordringerne – altså en demokratisk dannelse inden for klima.

Samarbejds- og finansieringsform

DK2020 borgmesterforum henvender sig til stat og andre aktører for at etablere et permanent samarbejde om borgertinget i kommunerne. Med andre aktører tænkes på foreninger såsom klimabevægelsen og andre klima- og fagrelevante organisationer såsom aftenskoler med mere.

Konkrete planer

- Udnyttelse af terrænet
- Vind, vand og varme indarbejdes i områdets rekreative arealer
- Energi produktion og lagring (Shallow Geothermal, sandstorage, solar PV)

Artikler og links

- Se noter

<https://klimamonitor.dk/debat/art8878044/Greenwashing-er-udbredt-blandt-arkitekter-og-developere-og-det-%C3%A6ndres-ikke-n%C3%B8dvendigvis-af-at-klima-skrives-ind-i-planlovens-form%C3%A5lsbestemmelse>

Ph.d. og lektor: Greenwashing er udbredt blandt arkitekter og developere, og det ændres ikke nødvendigvis af, at klima skrives ind i planlovens formålsbestemmelse

Det er fint, at klima skrives ind i planlovens formålsparagraf, men den mangler stadig reelt bæredygtige byplanmodeller. Vi har brug for strategisk planlægning for grøn omstilling af vores byer, og vi har brug for stærke planværktøjer, skriver ph.d. og lektor ved Roskilde Universitet Thomas Skou Grindsted i dette debatindlæg, hvor han kommer med fem konkrete tiltag.

AUTOMATISK OPLÆSNING

I Danmark bryster vi os af at være foregangsland, når det kommer til den grønne omstilling.

Bygningsreglementet stiller store krav, og [som beskrevet i Byrummonitor 15. juni](#) indgår klima nu i den netop vedtagne planlovs formålsbestemmelse.

Hvordan det skal udmøntes, er mere uklart. Det store problem er, at dansk byplanlægning ofte opererer med arkitektonisk design og optimering af den enkelte bygning, og i mindre grad med grøn byplanlægning. Der mangler reelt bæredygtige byplanmodeller i planloven.

Er klima i formålsbestemmelse ikke bare en masse smarte ord? Jo, det er en risiko. Greenwashing er enormt udbredt blandt arkitekter, developere og uomtvisteligt i mange prospekter. Det grønne skind bliver ofte solgt før bjørnen er skudt, og det er ikke så mærkeligt. Bæredygtighed er en vigtig parameter i konkurrencen om at vinde udbud.

Nu er den seneste revision af planloven vedtaget og det er en kærkommen mulighed for at diskutere grønne planmodeller og integrere dem i arbejdet.

Urban livsstil opvejer de byfortætningens positive aspekter

Grønne planmodeller må bygge på reduktion af materiale og energi-flow for hele byen, ikke kun den enkelte bolig. Med en sådan lup opstår et paradoks: Urbanisering har på den ene side fortættet storbyer med en byge af positive effekter. Lejligheder kræver eksempelvis færre meter ledningsnet til kloak, el, vand, varme, internet end for eksempel et parcelhus. På den anden side er urbanisering individualisering. Flere og flere bor alene som del af en urban livsstil. Når hver lejlighed skal have komfur, vaskemaskine, køleskab, bil, tv og så videre, opvejer det langt de positive effekter af byfortætningen.

For at sikre bedre strategisk planlægning og byledning i forbindelse med den grønne omstilling kan der justeres på forskellige byplanknapper. Og der bliver behov for at udmønte formålsparagraffen med nye planværktøjer for eksempel gennem grønne zoner.

Jeg vil pege på fem principper for udmøntning af klima i planloven.

1

I den grønne zone gælder for alt nybyggeri, at taghældning er 25-45. På den største byplanklinge vil hele taget være sydvendt og have integrerede solceller/solvandvarme. På en lidt mindre klinge gælder det for alt byggeri, at en væsentlig del af tagfladen er designet til at kunne opsætte solceller eller gøres til krav ved udskiftning af tag.

2

Skal vi gå lidt mere radikalt til værks vil en grøn byplanzone forudsætte, at hver gang der udstykkes et areal til nybyggeri, skal kommune, developer eller bygherre finde et tilsvarende areal til skovrejsning, udtagning af lavbundsjord og så videre. Nu vil du indvende, at tæt bebyggede kommuner som Frederiksberg får det svært. Nej, de køber skovrejsning og arealudtagning i en anden kommune. Det vil skabe incitament til at bygge tæt og genetablere skov.

3

Det rejser en ny problemstilling. Kan det betale sig at rive ned og bygge nyt eller skal der bygges om: Energimæssigt er der en verden til forskel. En grøn

zone stiller krav om et omfattende CO2 regnskab. En slags arealmæssig klimakompensation for både materialevalg og boform. Her vil nye boformer f.eks. tinyhouses og bofællesskaber have fælles funktioner og dermed bedre Co2 regnskab.

4

Den norske byplanprofessor Petter Næss har vist, at jo tættere byområde, jo lavere energiforbrug. I København bryster vi os af at være en rigtig cykelby. Når mange går i Granada og cykler i København, er det næppe fordi de har et grønnere mindset, men fordi at bystrukturen i middelalderbyen *nudger* os til at gå og cykle. Der er ganske enkelt flere, der benytter metro og tog, når de bor mindre end 500 meter fra stationen. Lad os genopfinde bystrukturens *nudging*-elementer og stationsnærhedsprincippet i den grønne planzone.

5

Vi kommer ikke udenom det – lige så komfortabel som bilen er, lige så uheldig er dens støjgener, partikelforurening, og pladskrav i storbyen. Og så har vi på ingen måde knækket emissionskurven i transportsektoren. American Planning Association viser, at én delebil fortrænger cirka 8 biler fra vejene. Hvad nu hvis en grøn zone fordrede, at developer får reduceret p-norm mod flere etagemeter, når el-delebilsordning indgår i nybyggeri.

I den stærke version får du automatisk adgang til delebil ved boligkøb, hvad enten du bor i ejerlejlighed, andel eller i den almene sektor. Der er mange byplanknapper at skrue på og nogle kan skabe strategiske partnerskaber og entreprenante løsninger.

Lad os berige diskussionen om udmøntning af formålsparagraffen, så det ikke kun handler om at plante træer på Toftegårds Plads og bygge energitår i det åbne land. Grønne tage er godt, men peanuts i forhold til det samlede danske areal. Vi har brug for strategisk planlægning for grøn omstilling af vores byer, og vi har brug for stærke planværktøjer.

Dette debatindlæg er oprindeligt bragt i Byrummonitor.

Deltag endelig i debatten – [her kan du læse vores tips og formalia.](#)

Er debatindlægget klar, eller har du et udkast, mail det meget gerne til: debat.klimamonitor@pol.dk

Til
Bølig- og Planstyrelsen
ninher@bpst.dk
JonSta@bpst.dk

Dato: 17. september 2022

Journalnr.: 22/8387

Høringssvar fra Norddjurs Kommune, Miljø- og Teknikudvalget - høring af forslag til lov om ændring af planloven

Norddjurs Kommune har den 5. juli 2022 modtaget forslag til lov om ændring af planloven i høring. Vi kvitterer for muligheden for at fremkomme med bemærkninger.

I Norddjurs Kommune har vi de seneste år oplevet en voksende interesse for at etablere større solcelleanlæg. Vi er som kommune optaget af at understøtte produktionen af vedvarende energi og tage et medansvar for den grønne omstilling. Vi ønsker aktivt at bidrage til mindre CO₂-udledning og en uafhængig energiforsyning i Danmark, og vi samarbejder med flere private aktører om planlægning for større anlæg i vores grønne kommune.

Norddjurs Kommune vil derfor kvittere for, at der med lovændringen åbnes op for en lempelse for planlægning for opstilling af solceller i landskaber, der er karakteriseret ved herregårdslandskaber eller godslandskaber.

Vi har imidlertid erfaret, at planlægning indenfor kystnærhedszonen - og bevaringsværdige landskaber i øvrigt - møder lovgivningsmæssige barrierer, som betyder væsentlige reduktioner i størrelsen på solcelleanlæg. Norddjurs Kommune har på den baggrund nedenstående input.

Først og fremmest anerkender Norddjurs Kommune, at der ved placering af solcelleanlæg i kystnærhedszonen skal foreligge en særlig planlægningsmæssig og såkaldt funktionel begrundelse for sådanne placeringer, ligesom placering af disse anlæg indenfor bevaringsværdige landskaber må bero på konkrete vurderinger. Store dele af Norddjurs Kommune ligger imidlertid indenfor kystnærhedszonen, og relativt mange af kommunens arealer, er udpeget som henholdsvis bevaringsværdigt landskab, specifik geologisk interesseområde eller værdifuldt kulturmiljø.

Derudover er store dele af kommunen skov med fredskovspligt. Det er således vanskeligt at identificere områder til store solcelleanlæg uden at berøre disse arealinteresser, og det er dermed også en udfordring i forhold til vores ønske om at bidrage til den grønne omstilling. Det er derfor af væsentlig betydning, at styrelsen i fortolkningen af lovgivningen har dette for øje i de konkrete behandlinger af sagerne.

Dernæst vil vi bemærke, at sol og vind er vores medspillere i den grønne omstilling, og gode vindforhold er i dag en funktionel begrundelse for placering af vindmøller indenfor kystnærhedszonen. Vi opfordrer

Dette brev kan indeholde fortrolige personoplysninger, som udelukkende er til brug for den rette modtager. Hvis du ved en fejltagelse har modtaget brevet, beder vi dig venligst informere afsenderen. For mere information se norddjurs.dk/oplysningspligt.

til, at det afsøges, hvorvidt solindstrålingen i de kystnære områder på samme måde kan anerkendes som en funktionel begrundelse for placering af solcelleanlæg indenfor kystnærhedszonen.

Endelig skal det generelt fremhæves, at vi finder det mest hensigtsmæssigt med en planlægning for solcelleanlæg, hvor der frivilligt er tilkendegivet lodsejerinteresse. Dette er ofte en væsentlig forudsætning for realisering. Der er i Norddjurs Kommuneplan således ikke udpeget konkrete arealer til solceller på forhånd, men vi imødekommer i høj grad lodsejerønsker indenfor gældende retninglinjer fastlagt i kommuneplanen.

Vi bakker i Norddjurs Kommune op om ambitionerne om et grønnere Danmark, og ser frem til en ændring af planloven, der giver endnu bedre mulighed for at sætte grøn strøm til denne udvikling - gerne også lempelser, der går endnu videre end det lovforslag, der er sendt i høring.

Dato: 27-01-2023 /Journalnummer: 01.00.00-K04-1-22

HØRINGSSVAR TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF PLANLOVEN M.FL

Randers Kommune har modtaget Bolig- og Planstyrelsens "Høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet".

Planlovens formålsbestemmelse

Randers Kommune anerkender behovet for at øge hastigheden af den grønne omstilling. Forbedrede muligheder for at gennemføre en planlægning, der kan mindske udledningen af klimagasser, øge modstandsdygtigheden i forhold til klimaforandringer samt styrke natur og bæredygtighed er helt i tråd med ambitionerne i bl.a. kommunens DK2020 plan og Klimaplan 2050.

Randers Kommune har således ikke bemærkninger til den foreslåede ændring af planlovens formålsbestemmelse.

§11 a stk 1 nr. 6

Randers Kommune er dog af den opfattelse, at lovforslagets tilføjelse til § 11 a stk. 1 nr. 6 er overflødig og kan medføre uklarhed.

Det er Randers Kommunes opfattelse, at ændringen af § 11 a stk. 1 nr. 6 bygger på et ønske om ændring af den statslige anvendelse af indsigelser efter planlovens § 29.

Planlovens § 29 fastlægger, at "ministeren skal fremsætte indsigelse over for et forslag til en kommuneplan og ændringer til en kommuneplan, der ikke er i overensstemmelse med nationale interesser..."

De nationale interesse uddybes typisk være fjerde år i forbindelse med udgivelsen af nationale interesser i kommuneplanen (tidligere "Statslige interesser i kommuneplanen"). Randers Kommune vil opfordre til at fremtidige ønsker fra ministeren eller folketinget om at ændre i den statslige praksis i forhold til anvendelsen af § 29 sker enten ved revisionen af nationale interesser i kommuneplanen - eller ved at sende et brev ud til landets kommuner om, at staten ændrer praksis.

Planlovens § 11 a stk. 1 indeholder krav til indholdet i kommuneplanen. Tilføjelsen til nr. 6 er derimod en undtagelse fra, hvordan indsigelser efter § 29 administreres af ministeren.

For at skabe størst mulighed klarhed over planlovens bestemmelser opfordrer Randers Kommune til, at undtagelsesbestemmelser tilføjes med varsomhed, og at de får deres egen særskilte bestemmelse.

Lov om Planklagenævnet og Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Randers Kommune har ingen bemærkninger til forslaget om ændring af Lov om Planklagenævnet eller Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Venlig hilsen

Jens Lyngborg Heslop

Direktør

Randers Kommune

Udvikling, Miljø og Teknik

29136959

Bolig- og Planstyrelsen
bpst@bpst.dk

Byplan

Øverødvej 2
2840 Holte
www.rudersdal.dk

Sagsnr. 2022-3320

1. august 2022

Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om planlægning og anden lovgivning, Bolig- og Planstyrelsens sagsnr. 2022-4680

Byplan, Rudersdal Kommune, har med interesse læst det udkast til lov om ændring af Lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet som er udsendt med høringsfrist 18. august 2022.

Som det forvaltningsområde, der varetager kommunens fysiske planlægning både på kommuneplan- og lokalplanniveau, finder vi det positivt, at både planlovens formålsbestemmelse og de nationale interesser i kommuneplanlægningen udvides til at omfatte klimahensyn.

Muligheden for at planlægge for opstilling af vindmøller og solceller i landskaber, der kan karakteriseres som herregårdslandskaber eller godslandskaber, undres vi over.

Danmark rummer mange typer landskaber med forskellig anvendelse, landskabelige og naturmæssige værdier, kulturarv o.a., som ved en nærmere gennemgang i forhold til robusthed over for nye anlæg, eventuelt vil kunne være mere egnede til opstilling af grønne energiformer, end nærmere definerede kulturarvslandskaber.

Vi savner en nærmere redegørelse og begrundelse for det særlige fokus på landskaber med karakter af herregårdslandskaber og godslandskaber og en præcisering af de dele af sådanne landskaber, som kan være egnede for en planlægning. Herudover vil det være godt med en redegørelse for sammenhæng til regulering af de grønne kiler i Fingerplan 2019.

Åbningstid

Mandag-tirsdag kl. 10-15
Onsdag lukket
Torsdag kl. 10-17
Fredag kl. 10-13

Udkast til lov om ændring af lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet har vi ingen kommentarer til.

Venlig hilsen

Jane Riskjær
Afdelingschef

Bolig- og Planstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Høringssvar er sendt til
ninher@bpst.dk og jonsta@bpst.dk

Sagsnummer 2022-4680

10. august 2022

Høringssvar vedrørende høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet

Silkeborg Kommune kvitterer for modtagelse af høringsbrev vedrørende høring over forslag til lov om ændring af planloven, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet af d. 5. juli 2022.

Silkeborg har følgende bemærkninger og ændringsforslag til høringen:

- 1) Vedrørende lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020, som ændret ved § 6 i lov nr. 1833 af 8. december 2020 og § 2 i lov nr. 573 af 10. maj 2022
 - a. I § 11 a, stk. 1, nr. 16 foreslår Silkeborg Kommune, at der tilføjes 'biogasanlæg' på linje med vindmøller og solceller.

Venlig hilsen

Martin Jakobsen
Udvalgsformand
Plan- og Vejudvalget

Lotta Sandsgaard
Teknik- og Miljøchef

Sendt pr. mail til

ninher@bpst.dk
jonsta@bpst.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om planlægning

Skanderborg Kommune er positive overfor tilføjelsen af "klima" i formålsparagraffen i Planloven, da det er et nødvendigt udgangspunkt for en tiltrængt ændring af planværktøjerne.

Vi imødeser dog gerne, at der hurtigst muligt gives konkrete værktøjer i forbindelse med kommune- og lokalplanlægningen, som kan hjælpe til at stille krav til klimainitiativer i den fysiske planlægning.

Her tænkes særligt på værktøjer, der

- understøtter arbejdet med at skabe plangrundlag for opsætning af vedvarende energianlæg,
- understøtter muligheder for at skabe en bedre jordfordeling,
- via eksplicit hjemmel i planlovens lokalplankatalog giver bedre muligheder for grønne tiltag i planlægningen.

Det vil samtidig kunne bidrage til at Skanderborg Byråd kan indfri deres ambitiøse målsætninger på klimaområdet.

Skanderborg Kommune har ikke bemærkninger til høringerne vedr. Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Med venlig hilsen

Karen Margrethe Høj Madsen
Chef for Plan, Teknik og Miljø

Dato

8. august 2022

Din reference

Pernille Falborg Helmer

Tlf.: 87947166

Telefontider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Åbningstider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

NOTAT

09-08-2022
EMN-2019-00677
1568485

Høringssvar vedr. Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet (Fremme af vedvarende energi i planlægningen, herunder effektivisering af klagesagsbehandling)

Danske Regioner støtter formålet med lovforslaget, der særligt sigter mod at bane vejen for en markant udbygning af vedvarende energi i Danmark.

Danske Regioner har ingen kommentarer til ændringerne vedr. lov om planklagenævn. Bemærkningerne knytter sig i særdeleshed til planlægningen af vedvarende energi generelt på baggrund af de faglige erfaringer, som er opbygget i forbindelse med regionernes arbejde med strategisk energiplanlægning i større geografier. Bl.a. i forbindelse med de statslige puljeordninger, EU-projekter og regionale samarbejder.

Generelle bemærkninger

Med lovforslaget foreslås det, at planlovens formålsbestemmelse udvides til at omfatte klimahensyn på linje med miljø, natur samt vækst og udvikling. Danske Regioner har tidligere tilkendegivet, at klima bør anerkendes som væsentligt hensyn i den fysiske planlægning og støtter derfor også ændringen. Danske Regioner ser udvidelsen som et nødvendigt, positivt og påtrængende tiltag, der sikrer, at klima anerkendes eksplicit i planlægningsøjemed.

Aftale af 15. juni 2022 om "Opfølgning på evaluering af planloven mv.", som er indgået af Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti og danner udgangspunkt for lovforslaget, følger op på evalueringen af planloven, som blev gennemført Bolig- og Planstyrelsen i 2021.

Af evalueringen fremgår det, at "Etablering af vedvarende energianlæg kan være en udfordrende opgave for kommunerne, da projekterne ofte kan kræve koordinering på tværs af kommunegrænser, kan møde lokal modstand, og

fordi hensyn til andre væsentlige samfundsmæssige interesser ofte spiller ind”.

Danske Regioner er enige i behovet for at løse disse udfordringer, som beskrives i evalueringen og anerkender, at staten tager initiativ til at etablere nye redskaber til at bane vejen for den markante udbygning af vedvarende energi, der er behov for. Dette gælder både ift. at understøtte kommunerne og deres planlægning mv. og ift. at sikre opfyldelse af de nationale interesser ift. vedvarende energi og klima.

Danske Regioner vurderer dog, at det er et åbent spørgsmål, hvorvidt de foreslåede ændringer i planloven i sig selv vil være tilstrækkelige til at sikre den nødvendige udbygning omkostningseffektivt og med fokus på helheden i energisystemet. Dette skyldes ikke mindst, at der er mange lokale hensyn i den fysiske planlægning.

Danske Regioners anbefaling er, at der tages initiativ til at skabe grundlaget for en selvstændig energiplanlægning i større geografier, ikke kun for opstilling af vedvarende energi, men som også distribution og forbrug, herunder særligt energibesparelser og lokal ressourceudnyttelse. Dette for at sikre, at opstilling af sol- og vindenergi planlægges som en del af helheden i et samlet energisystem og i en geografi, der er mindre sårbar for lokale særinteresser, herunder lokalpolitiske prioriteter, og som giver bedre mulighed for at udvælge og benytte de bedst egnede lokaliteter. Planlægning i større geografier kan både ske på baggrund af produktions- og distributionsmuligheder, økonomi, natur- og biodiversitet mv.

Umiddelbart kan lovforslaget, som det foreligger skabe muligheder for, at lokalt besluttet fysisk planlægning underkendes senere af overordnede myndigheder. I Danske Regioners optik er en selvstændig energiplanlægning, som understikker rammerne for den samlede lokale, kommunale planlægning, mere hensigtsmæssig ud fra en helhedsbetragtning